

Rapport om arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland

BILAG:

- Bilag 1: Notat vedrørende de administrative erfaringer med den politiske organisering i Region Midtjylland i perioden 2007 – 2009
- Bilag 2: Evaluering af Region Midtjyllands organisationsplan "Den administrative understøttelse af det politiske niveau"
- Bilag 3: Oversigt over midlertidige udvalg nedsat i Region Midtjylland i indeværende valgperiode
- Bilag 4: Notat vedrørende samspillet mellem Regionsrådet og Vækstforum
- Bilag 5: Evaluering af den nye regionale styreform og erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne
- Bilag 6: Forslag til overordnet beskrivelse af den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland
- Bilag 7: Notat vedrørende nedsættelse af midlertidige politiske udvalg i 2010
- Bilag 8: Opsamling på evaluering af tilbudsordning til regionsrådsmedlemmer
- Bilag 9: Skatteregler vedrørende ydelser for regionsrådsmedlemmer
- Bilag 10: Beskrivelse af den administrative bistand til regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland

BILAG 1

Notat vedrørende de administrative
erfaringer med den politiske
organisering i Region Midtjylland
i perioden 2007 - 2009

NOTAT

De administrative erfaringer med den politiske organisering i Region Midtjylland i perioden 2007 - 2009

Dato 14.03.2009

Hans Chr. Theut

Tel. 8728 5317

hans.theut@stab.rm.dk

Sagsnr. 1-31-81-1-07

Indledning

Administrationen har udarbejdet en beskrivelse og evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland i den første valgperiode, det vil i praksis sige fra 1. januar 2007 til nu.

Evalueringen er udarbejdet med henblik på at kunne bidrage til arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske struktur i Region Midtjylland, og evalueringen skal alene ses som administrationens egne vurderinger.

Evalueringen bygger på drøftelser med "udvalgssekretærer" for de midlertidige udvalg og udsagn fra ledelsessystemet i administrationen.

I evalueringen er også forsøgt inddraget relevante udsagn fra politisk side i relation til det politiske arbejde i Region Midtjylland, sådan som det er udtrykt på politiske møder mv.

Styrelsesvedtægt og kompetencefordeling

Regionsrådet har vedtaget en styrelsesvedtægt og et sæt delegerings- og kompetencefordelingsregler, der fastsætter arbejdsfordelingen mellem henholdsvis Regionsrådet og Forretningsudvalget og det politiske system og administrationen.

Det fremgår af Region Midtjyllands styrelsesvedtægt, at den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender varetages af Forretningsudvalget. Forretningsudvalget varetager således de opgaver, der tidligere var tillagt Økonomiudvalget og de øvrige stående udvalg i de tidligere amter. Det er endvidere i styrelsesvedtægten, at Regionsrådet fastsætter antallet af medlemmer i Forretningsudvalget.

Regionsrådet varetager de opgaver, der ifølge loven skal varetages i Regionsrådet samt principielle beslutninger eller beslutninger af væsentlig betydning for udviklingen/organiseringen af regionen.

Administrationen er ansvarlig for den daglige drift af regionen.

Administrationen vil udarbejde forslag til revideret styrelsesvedtægt og Delegerings- og kompetencefordelingsregler med henblik på drøftelse i det midlertidige udvalg.

Regionsrådet og Forretningsudvalget

I Region Midtjylland har samtlige politiske partier, der ved valget i november 2005 blev repræsenteret i det nye Forberedelsesudvalg/Regionsråd, tiltrådt en konstitueringsaftale. Partierne var i Konstitueringsaftalen enige om at nedsætte et Forretningsudvalg med 19 medlemmer, det maksimale antal som regionsloven giver mulighed for.

Administrationen oplever, at sagsmængden til Forretningsudvalget og Regionsrådet ofte er meget stor.

Dette skyldes blandt andet, at der er en stor del af sager i Forretningsudvalget, der går videre til Regionsrådet til beslutning. Det er altså en relativ lille del af de politiske sager, som besluttes i Forretningsudvalget.

Der er fra administrationens side stor opmærksomhed på at få tydeligere afgrænset, hvilke sager, der skal besluttet i henholdsvis Forretningsudvalget og Regionsrådet. Arbejdet med at revidere regionens delegerings- og kompetencefordelingsregler sammenholdt med en revision og tydeliggørelse af styrelsesvedtægten vil kunne styrke dette arbejde.

Et andet element er, at der er relativt mange orienteringssager på dagsordenerne til Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Der er fra administrationens side også stor opmærksomhed på dette punkt. Administrationen har således gennem 2009 taget initiativ til at udsende flere orienteringssager på mail i stedet for at sætte dem på dagsordenen til Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Det skal nævnes, at de fleste sager til politisk behandling starter direkte i Forretningsudvalget. Der er således ikke en regel om, at sagerne forinden forelægges i Forretningsudvalget skal være behandlet i et midlertidigt udvalg. Den politiske behandling af de fleste sager starter derfor i Forretningsudvalget.

Endelig er det administrationens opfattelse, at etableringen af et "årshjul" – en oversigt der viser hvornår, større sager kommer til politisk behandling - vil medvirke til at styrke planlægningen af betjeningen af Forretningsudvalget og Regionsrådet og samtidig give regionsrådsmedlemmerne et bedre overblik over aktuelle og kommende sager. Administrationen vil etablere et sådant årshjul med virkning fra 1. januar 2010.

Offentlig spørgetid i Regionsrådet

Regionsrådet har ifølge forretningsordenen en offentlig spørgetid i tilslutning til regionsrådsmøderne. Her kan borgere spørge til Regionsrådets holdning til relevante emner. Spørgsmål kan stilles skriftligt eller mundtligt.

Erfaringerne viser, at spørgetiden kun udnyttes i meget begrænset omfang.

Spørgsmål fra regionsrådsmedlemmer

Erfaringerne viser, at der er stor aktivitet fra regionsrådsmedlemmerne i forhold til at foranledige, at en sag sættes på dagsordenen i Forretningsudvalget og Regionsrådet. Der er ligeledes stor aktivitet i forhold til at stille spørgsmål til regionsrådsformanden og administrationen i forhold til konkrete emner.

Det er administrationens vurdering, at det vil være relevant med en drøftelse af, hvordan man mest hensigtsmæssigt proceduremæssigt kan håndtere henvendelser fra regionsrådsmedlemmer om at sætte en sag på dagsordenen. Her vil det også være relevant med en drøftelse af administrationens mulighed for at kommentere med faktuelle oplysninger på disse henvendelsesser.

Midlertidige udvalg

Det blev i konstitueringsaftalen aftalt at nedsætte 11 særlige politiske udvalg i 2007, jf. regionslovens § 13, stk. 6.

Det drejede sig om følgende:

- et udvalg vedrørende primær sundhed
- et udvalg vedrørende service og kvalitet og plan og struktur på sundhedsområdet
- et udvalg vedrørende den regionale kollektive trafik og infrastruktur (veje, havne, jernbaner med videre)
- et udvalg vedrørende uddannelser
- et udvalg vedrørende kultur, turisme og oplevelsesøkonomi
- et udvalg vedrørende landdistrikter
- et udvalg vedrørende den regionale udviklingsplan
- et udvalg vedrørende internationale aktiviteter
- et udvalg vedrørende service og kvalitet med videre på psykiatriområdet
- et udvalg vedrørende rammeaftaler på socialområdet
- et udvalg vedrørende service, kvalitet og struktur med videre på socialområdet

Udvalgene blev nedsat med en funktionsperiode på et år.

Midlertidige udvalg og politikerpaneler i 2008 - 2009

De politiske partier indgik i forbindelse med indgåelsen af en politisk aftale om Region Midtjyllands budget for 2008 aftale om at nedsætte 15 midlertidige politiske udvalg og fem politikerpaneler, som vil skulle virke i perioden 2008 - 2009.

Med udgangspunkt i de overordnede planer for Region Midtjyllands ansvars- og opgaveområder er der således nedsat følgende midlertidige udvalg i 2008 og 2009, hvor udvalgenes bemanning og funktionsperiode er anført i parentes:

Sundhedsområdet

1. Midlertidigt udvalg vedrørende Region Midtjyllands Sundhedsplan (7 medlemmer, hele året 2008)
2. Midlertidigt udvalg vedrørende sociale forskelle i sundhed (7 medlemmer, 1.7.2008 – 30.3.2009)
3. Midlertidigt udvalg vedrørende patientforløb for kræftpatienter (7 medlemmer, 1.1.2008 – 30.6.2008)
4. Midlertidigt udvalg vedrørende Den Danske Kvalitetsmodel (7 medlemmer, hele året 2009)
5. Midlertidigt udvalg vedrørende forbedret indsats for borgere med kroniske lidelser (7 medlemmer, hele året 2009)
6. Midlertidigt udvalg vedrørende screeningsundersøgelser (7 medlemmer, 1.1.2009 – 30.6.2009)

Psykiatri- og socialområdet

7. Midlertidigt udvalg vedrørende redegørelse til Det Regionale Udviklingsråd (7 medlemmer, hele året 2008)
8. Midlertidigt udvalg vedrørende anvendelse af ny teknologi i den psykiatriske behandling (7 medlemmer, 1.7.2008 – 31.12.2008)
9. Midlertidigt udvalg vedrørende samarbejdet med praksissektoren på psykiatriområdet (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.12.2008)
10. Midlertidigt udvalg vedrørende sikrede institutioner (7 medlemmer, 1.7.2009 – 31.12.2009)

Regional Udvikling

11. Midlertidigt udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet (7 medlemmer, hele året 2008)
12. Midlertidigt udvalg vedrørende jordforurening (5 medlemmer, 1.4.2007 – 31.3.2008)
13. Midlertidigt udvalg vedrørende miljøpåvirkninger og råstoffer (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.3.2009)

Tværgående udvalg

14. Midlertidigt udvalg vedrørende Region Midtjyllands globaliseringsstrategi (7 medlemmer, hele året 2008)
15. Midlertidigt udvalg, der skal evaluere den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder med særlig fokus på de midlertidige udvalg (et medlem fra hvert parti, 1.4.2009 - 30.9.2009).

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier og en forretningsorden for udvalgenes virksomhed. Det bemærkes, at Regionsrådet ikke har ønsket deltagelse af ikke-regionrådsmedlemmer i de politiske udvalg.

Regionsrådet har efterfølgende nedsat en række yderligere udvalg, hvor der har været et politisk ønske herom. Det drejer sig bl.a. om et midlertidigt udvalg om effekt og nytteværdi af nye dyre lægemidler.

Erfaringer fra de midlertidige udvalg

Administrationens hidtidige erfaringer viser, at der har været/er en relativ stor forskel på de midlertidige udvalgs opgaver og funktion. Nogle udvalg har haft klart definerede opgaver f.eks. udarbejdelse af et politikforslag, mens en række af udvalgene mere har haft karakter af, at skulle følge et område. På den måde kommer udvalgene derved til i en vis grad at afspejle regionens forskellige vilkår på de forskellige opgaveområder.

De midlertidige udvalg skal således fungere i forskellige rammebetingelser afhængigt af om, det er et udvalg på sundhedsområdet/psykiatrien, et udvalg inden for det sociale område eller et udvalg, der skal fungere inden for det regionale udviklingsområde.

En anden forskel er udvalgenes funktionsperioder. Her varierer det fra ½ år til udvalg, der har fungeret i mere end et år. De forskellige funktionsperioder afspejler naturligvis karakteren af udvalgenes opgaver, men når flere udvalg har måttet fungere i mere end et år, er det et udtryk for, at der er væsentlige problemstillinger, som ikke kan håndteres i et udvalg på et år. Erfaringerne peger entydigt på, at der er behov for at nedsætte midlertidige udvalg i mere end et år.

Det er således forskelligheden i de midlertidige udvalg og deres opgaver og funktionsmåde, der er et af kendetegnene ved erfaringerne fra de første år.

Det er endvidere administrationens oplevelse, at arbejdet i de midlertidige udvalg overvejende har været oplevet positivt af regionsrådsmedlemmerne uanset karakteren af udvalgenes opgaver. Således har udvalgene haft en vigtig rolle i at give regionsrådsmedlemmerne indsigt i forskellige fagområder og samtidig givet regionsrådsmedlemmerne mulighed for at møde ansatte i administrationen og fagpersoner fra driften. Det er således kendetegnende, at møderne i de midlertidige udvalg ofte afholdes på regionens hospitaler og institutioner, hvilket giver mulighed for at møde fagpersoner fra driften og eksterne eksperter. Det er erfaringerne, at det opleves meget positivt, at møderne afholdes lokalt. Det underbygges bl.a. af en høj mødedeltagelse i udvalgsarbejdet.

Det er samtidig administrationens opfattelse, at det styrker arbejdet i de midlertidige udvalg, når der er formuleret et klart kommissorium. Det er samtidig erfaringen, at afrapporterings-

formen på udvalgenes arbejde spiller en rolle, idet det er administrationens oplevelse, at der generelt har været udtrykt størst tilfredshed med udvalgsarbejdet fra udvalgsmedlemmerne i de udvalg, der har af rapporteret deres arbejde på et temamøde eller lignende frem for alene ved en rapport.

Et af de emner, der blev fremhævet i forbindelse med udvalgenes funktion er spørgsmålet om koblingen mellem de midlertidige udvalg, Forretningsudvalget og Regionsrådet. Det er således erfaringen fra administrationens side, at det styrker sammenhængen i det politiske arbejde, når der er mindst en repræsentant fra Forretningsudvalget med i et midlertidigt udvalg. Herved kan der sikres et godt samarbejde mellem udvalget og Forretningsudvalget.

Politikerpaneler

Sammen med aftalen fra september 2007 om nedsættelse af midlertidige udvalg i 2008 og 2009, aftalte Regionsrådet at etablere et antal politikerpaneler, hvor regionsrådsmedlemmer og andre vil kunne drøfte emner af fælles interesse, som knytter sig til de hverv, de er udpeget til af Regionsrådet, f.eks. medlemmer af lokale aktionsgrupper (LAG), medlemmer af bestyrelser for uddannelsesinstitutioner, deltagere i fora på sundhedsområdet og det sociale område osv. Regionsrådet har etableret følgende paneler:

- *Panel for lokale aktionsgrupper:* Panelet skal sikre, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til de lokale aktionsgrupper (LAG) får lejlighed til at drøfte muligheder og udfordringer i forbindelse med anvendelsen af landdistriktsmidlerne i de enkelte lokale aktionsgrupper.
- *Panel for kollektiv trafik:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer i Midttrafik, Lemvigbanen, Odderbanen og Letbaneprojektet samt medlemmerne af det midlertidige udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet mulighed for at drøfte muligheder og udfordringer inden for den kollektive trafik.
- *Panel for Region Midtjyllands repræsentanter i uddannelsesinstitutioners bestyrelser:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer mulighed for at drøfte nye lovgivningsinitiativer, særlige uddannelsespolitiske problemfelter i Region Midtjylland, Regionsrådets interesser på området og generel erfaringsudveksling om varetagelsen af hvervet m.v.
- *Panel for sundhedsområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i sundhedskoordinationsudvalget og i samarbejdsudvalgene på almen læge- og speciallægeområdet mulighed for - på bl.a. formøder forud for møder i sundhedskoordinationsudvalget - at drøfte bl.a. kommunesamarbejde (herunder sundhedsaftaler), kronikerindsats, sundhedscentre (herunder samarbejdsmodeller), folkesundhed samt samarbejdet med praksissektoren
- *Panel for udviklingen på socialområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i det regionale kontaktråd på handicapområdet, i det regionale udviklingsråd og i bestyrelser på socialområdet mulighed for at drøfte strategiske udviklingsfelter på socialområdet.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier for panelernes virksomhed. Det bemærkes, at der ikke ydes vederlag for deltagelse i panelerne, der således ikke er omfattet af de særlige bestemmelser, der knytter sig til nedsættelsen af særlige udvalg.

Politikerpanelerne er således en relativ ny konstruktion, og erfaringerne er derfor også relativt begrænsede.

På tilsvarende vis som de midlertidige udvalg er der forskelle på de forskellige panelers kommissorier og arbejdsmåde.

Politikerpanelerne er bl.a. kendetegnet ved, at antallet af medlemmer varierer meget, fra 9 regionsrådsmedlemmer i panelet for kollektiv trafik til 30 i panelet vedrørende uddannelse og kompetenceudvikling. Den store forskel i antallet af regionsrådsmedlemmer i panelerne har naturligvis en betydning for, hvordan panelerne kan arbejde. Det skal her nævnes, at der også deltager ikke-regionsrådsmedlemmer i panelerne, da Regionsrådet i nogle få tilfælde har udpeget ikke-regionsrådsmedlemmer til diverse hverv.

At politikerpanelerne er en ny konstruktion har bl.a. vist sig ved, at panelerne har skullet finde den rette arbejdsform og indhold. Det har her vist sig, at panelerne mødes 2 - 4 gange årligt, hvor der på møderne gives oplæg om emner inden for panelets område fra administrationen eller fra eksterne eksperter, herudover er der naturligvis en vis debat om relevante emner. Hovedvægten i panelernes møder er således lagt på orientering om temaer og aktuelle emner.

Fremmødet til panelernes møder varierer lidt mellem de forskellige paneler, men vurderes generelt til at være god, uden dog at være på niveau med den høje fremmødefrekvens i de midlertidige udvalg.

Fra administrationens side er det opfattelsen, at panelerne generelt fungerer godt, og at det er meget brugbart værktøj.

./. En oversigt over udvalgsstrukturen i Region Midtjylland i 2009 vedlægges som bilag.

Gruppeformandsmøder

I forbindelse med budgetforhandlingerne og større politiske sager er der tradition for, at der afholdes gruppeformandsmøder forud for den formelle politiske behandling af sagerne.

Gruppeformandsmøderne aftales ad hoc, og normalt deltager regionsrådsformanden samt en eller to repræsentanter fra hvert parti.

Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture

Regionsrådet har i hele sin funktionsperiode afholdt ca. 10 årlige temamøder og gennemført ca. 5 såkaldte besigtigelsesture om året.

På temamøderne drøfter Regionsrådet, på baggrund af oplæg fra administrationen, repræsentanter fra regionens institutioner eller eksterne oplægsholdere, aktuelle problemstillinger ved-

rørende Regionsrådets virksomhed. Der træffes ikke beslutninger på temamøderne, der som hovedregel ikke er åbne for offentligheden. Formålet med afholdelsen af temamøderne er således at give Regionsrådets medlemmer lejlighed til at få en dybere indsigt i udvalgte dele af Regionsrådets ansvarsområder, og mulighed for en mere uforpligtende drøftelse af temamødets emne, end de ordinære møder i rådet giver mulighed for.

Regionsrådet har også afholdt en række offentlige temamøder, hvor alle interesserede har haft mulighed for at deltage. Disse offentlige temamøder har ofte karakter af høringer.

Forslag til emner, der tages op på et temamøde, kommer fra Regionsrådets politiske grupper, fra enkelte medlemmer af Regionsrådet og fra Region Midtjyllands administration.

Det bemærkes, at temamøderne typisk efterfølges af møder i de politiske grupper, hvor dagsordenen til det kommende møde i Regionsrådet, der forinden er udsendt til Regionsrådets medlemmer, drøftes.

Regionsrådet gennemfører 4 – 5 heldags såkaldte besigtigelsesture om året. På besigtigelsesturene besøger Regionsrådet typisk 1 – 2 af Region Midtjyllands institutioner, hvor man får en orientering om institutionen og aktuelle problemstillinger på institutionens virkeområde. Besigtigelsesturene kan desuden gå til større initiativer, som Regionsrådet har deltaget i finansieringen af med regionale udviklingsmidler, til uddannelses- og forskningsinstitutioner osv.

Det er administrationens erfaring, at såvel temamøderne og besigtigelsesturene har en vigtig funktion i forhold til at oplyse regionsrådsmedlemmerne om forskellige faglige emner. Ofte emner der er på vej til beslutning i Regionsrådet. Her spiller temamøderne dog nok den største rolle i forhold til aktuelle emner, mens besigtigelsesturene i højere grad kan give baggrundsviden og kendskab til regionens forskellige hospitaler og institutioner.

Ligesom de midlertidige udvalg er temamøderne og besigtigelsesturene en god anledning for regionsrådsmedlemmerne til at møde medarbejdere fra administrationen og fra driften.

Temamøderne er desuden et forum, hvor de midlertidige udvalg kan få lejlighed til at afrapportere deres arbejde.

At temamøderne og besigtigelsesturene tjener et vigtigt formål underbygges af, at der lige fra regionens start har været mange emner til temamøderne og besigtigelsesturene. Der er således nærmest en "venteliste" med emner til disse arrangementer.

Endelig viser erfaringerne, at regionsrådsmedlemmerne prioriterer at deltage i temamøderne og besigtigelsesturene. Der er en meget høj deltagelsesgrad i temamøderne, mens det normalt er lidt over halvdelen af regionsrådsmedlemmerne, der deltager i besigtigelsesturene.

Da besigtigelsesturene strækker sig over en hel dag, mens temamøderne typisk er af 3 timers varighed, kan det være noget af forklaringen på forskellen i mødefrekvens.

Repræsentation i diverse bestyrelser mv.

Et af formålene med politikerpanelerne har været at give medlemmer af bestyrelser mv. et forum, hvor aktuelle problemstillinger i forhold til hvervene kan drøftes. Det har således været et ønske, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til diverse bestyrelser mv. har haft et forum, hvor man i et vist omfang har kunnet afstemme arbejdet i bestyrelserne med henblik på at styrke det regionale element i varetagelsen af hvervene.

Derudover understøtter administrationen Regionsrådets repræsentanter i bestyrelser mv. i det omfang medlemmerne efterspørger det.

Det er administrationens erfaring, at der er et behov for at få drøftet, hvilke bestyrelser mv., som Region Midtjylland fremover skal være repræsenteret i. Administrationen vil udarbejde forslag til principper for, hvilke bestyrelser mv., som Region Midtjylland fremover skal være repræsenteret i samt forslag til, hvilke konkrete hverv, som skal besættes pr. 1. januar 2010 med henblik på drøftelse i det midlertidige udvalg.

Evaluering af den politiske organisering

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg i Region Midtjylland i 2007 og igen i 2008, og dermed fastlæggelsen af den politiske organisering, har Regionsrådet ved flere lejligheder drøftet forskellige modeller for den politiske organisering.

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg for 2008 og 2009 blev det derfor aftalt, at den politiske organisering af Region Midtjylland skulle evalueres i 2009. I den forbindelse blev der nedsat et politisk udvalg med repræsentanter for samtlige partier. Udvalget, som påbegynder sin virksomhed 1. april 2009, får til opgave at drøfte erfaringerne og de fremtidige behov og ønsker til den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder særligt de midlertidige udvalg og panelerne.

Der foreligger således ikke på nuværende tidspunkt egne systematisk indsamlede tilkendegivelser fra Regionsrådet i Region Midtjylland om erfaringerne med den politiske organisering. Der henvises her til de to forskningsprojekter som Region Midtjylland deltager i: Syddansk Universitets forskningsprojekt om de nye regionale styreformer og et tre-årigt forskningsprojekt om dannelsen af Region Midtjylland (Kurt Klaudi Klausen og Henrik Christoffersen).

Som led i evalueringen af Region Midtjyllands organisationsplan blev der i januar 2008 gennemført en undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse af administrationens funktion. Gennem undersøgelsen fremkom opfattelser fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering og det politiske arbejde i de nye Regionsråd.

Formålet med undersøgelsen var at vurdere, i hvilken udstrækning Region Midtjyllands administrative organisering bidrager til at understøtte, at det politiske niveau kan fungere hensigtsmæssigt.

Der har i undersøgelsen været fokus på at belyse, i hvilken grad regionspolitikere oplever, at deres muligheder for at løse de politiske opgaver understøttes af regionens administrative organisation. Fokus i undersøgelsen var således samspillet mellem administrationen og det politiske niveau. Det betyder samtidig, at evalueringen ikke er en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland eller de lovgivningsmæssige rammer for regionerne og regionsrådene. Evalueringen afdækkede dog en række synspunkter fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering.

Generelt gav mange af Regionsrådets medlemmer udtryk for frustration over den indskrænkning af det politiske råderum, som de oplever som en konsekvens af strukturreformen. De manglende muligheder for skatteudskrivning, nedsættelse af permanente udvalg etc. er emner, som i undersøgelsen blev omtalt som medvirkende årsager til en uklar opfattelse af rollen i såvel Regionsråd som Forretningsudvalg og en uklar opfattelse af forventningerne til administrationen.

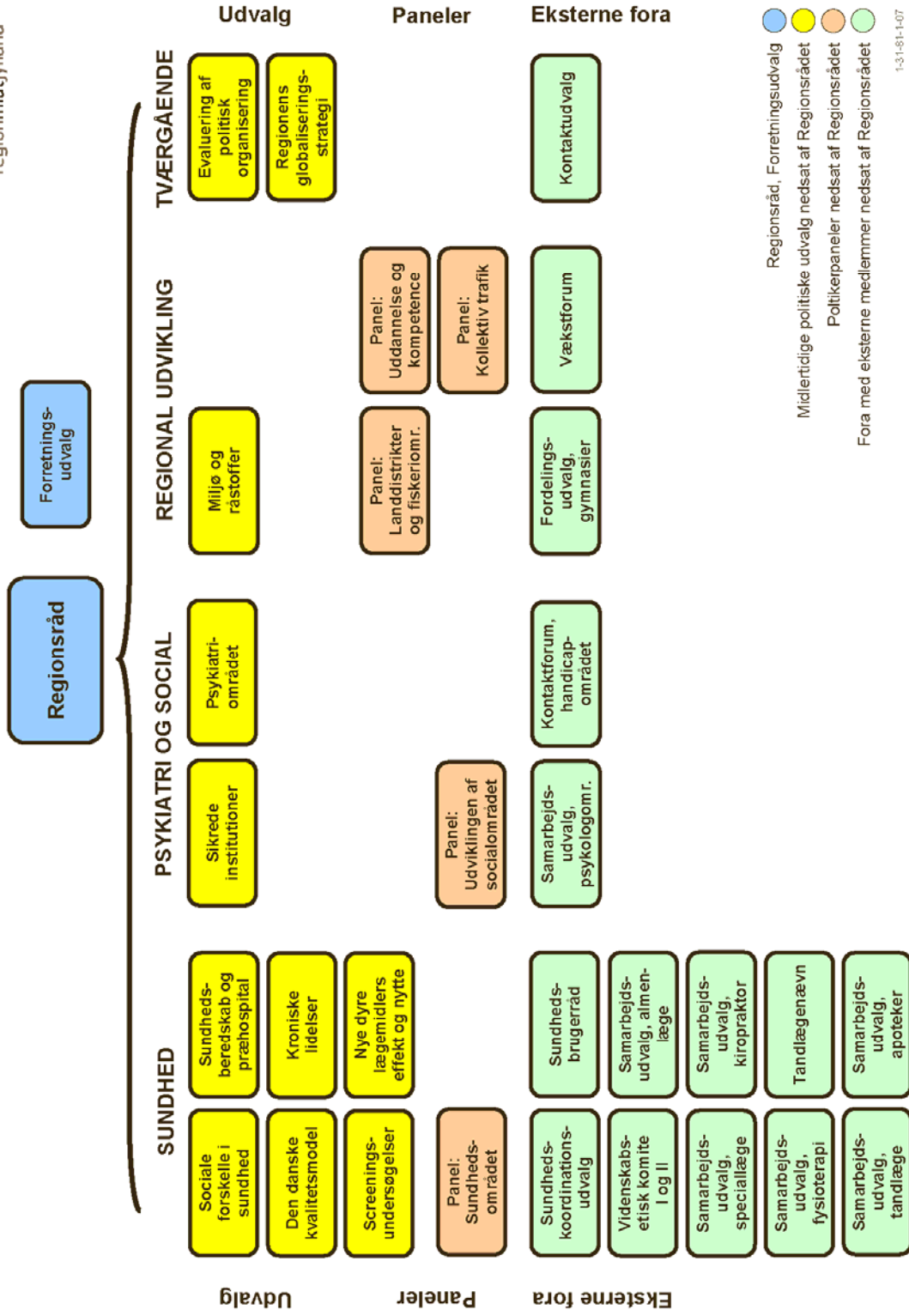
Mange problematiserede, at de midlertidige udvalg højst må sidde i et år. For nogle udvalg har en begrænset tidsperiode været passende, mens andre burde have mulighed for at arbejde indtil opgaven er afsluttet. Dette forhold optog samtlige interviewgrupper,

Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle. Det skal være via temamøder, hvor der er plads til drøftelser, via den rigtige vægtning af sager til politisk behandling, så Regionsrådet bruger tiden på de vigtige sager osv. Der er et politisk ønske om at fastholde og udbygge temamøderne som et middel til at få indsigt i regionens sagsområder samt drøfte relevante sager inden den egentlige politiske behandling i Regionsrådet.

./.

Evalueringen "Den administrative understøttelse af det politiske niveau" vedlægges som bilag.

Udvalgsstruktur 2009

BILAG 2

Evaluering af Region Midtjyllands organisationsplan "Den administrative understøttelse af det politiske niveau"

Evaluering af Region Midtjyllands organisationsplan

Den administrative understøttelse af det politiske niveau

Devaluering 2

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Baggrund	3
3. Organiseringen af den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland	4
4. Metode	5
5. Resultater fra fokusgruppeinterviewene	6
▪ 5.1 Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg	6
▪ 5.2 Arbejdet i de midlertidige udvalg	8
▪ 5.3 Arbejdet som regionspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser	10
▪ 5.4 Den praktiske betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne	11
▪ 5.5 Det generelle samspil mellem regionspolitikerne og administrationen	12
▪ 5.6 Sammenfatning af fokusgruppeinterviewene	13
6. Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008	13
7. Konklusion og anbefalinger	14

1. Indledning

Som led i evalueringen af Region Midtjyllands organisationsplan er der i januar 2008 gennemført en undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse af administrationens funktion.

Formålet med undersøgelsen har været at vurdere, i hvilken udstrækning Region Midtjyllands administrative organisering bidrager til at understøtte, at det politiske niveau kan fungere hensigtsmæssigt.

Der har i undersøgelsen været fokus på at belyse, i hvilken grad regionsrådspolitikerne oplever, at deres muligheder for at løse de politiske opgaver understøttes af regionens administrative organisation.

Fokus på undersøgelsen har således været på samspillet mellem administrationen og det politiske niveau. Det betyder samtidig, at evalueringen ikke er en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland eller de lovgivningsmæssige rammer for regionerne og regionsrådene.

2. Baggrund

Som led i kommunalreformen er der etableret nye politiske rammer for politikerne i form af regionsloven, der medfører, at regionerne har en anderledes politisk organisering end de tidligere amter og kommunerne. Det indebærer bl.a., at der er etableret et såkaldt fleksibelt forretningsudvalgsstyre, hvor der ikke er mulighed for at oprette stående udvalg udover selve forretningsudvalget.

Regionsrådet og dermed de 41 regionsrådsmedlemmer har fungeret i ca. 2 år på tidspunktet for undersøgelsen. Først som Forberedelsesudvalg og fra 1. januar 2007 som Regionsrådet.

Samtidig har regionerne skullet opbygge en ny administration fra 1. januar 2007, herunder varetage opgaven med den administrative betjening af Regionsrådet, Forretningsudvalget, midlertidige udvalg og de enkelte regionsrådsmedlemmer. For administrationen har de nye politiske rammer for organiseringen af det politiske system i regionerne også været ny.

Det betyder, at der i regionerne i forbindelse med kommunalreformen har skullet etableres en ny politisk organisation og en ny administration inden for de nye rammer.

Der gennemføres i øjeblikket flere forskningsprojekter i forhold til den nye politiske organisation i regionerne, hvoraf Region Midtjylland deltager i to af forskningsprojekterne.

Det drejer sig dels om et tre-årigt forskningsprojekt etableret i samarbejde mellem AKF og Region Midtjylland "Dannelsen af Region Midtjylland" og dels om Syddansk Universitets forskningsprojekt "Fra udvalgsstyre til rådsmodel".

Resultaterne fra forskningsprojekterne tilgår Region Midtjylland, og de indgår i den løbende drøftelse af den politiske organisering i Region Midtjylland.

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg i Region Midtjylland i 2007 og igen i 2008 og dermed fastlæggelsen af den politiske organisering, har Regionsrådet ved flere lejligheder drøftet forskellige modeller for den politiske organisering. I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg for 2008 og 2009 blev det derfor aftalt, at den politiske organisering af Region Midtjylland skal evalueres i 2009, når der er lidt flere erfaringer at trække på. Der vil således i foråret 2009 blive etableret et midlertidigt udvalg med repræsentanter for samtlige partier i Regionsrådet, der har til opgave at gennemføre denne evaluering.

Der er således stor opmærksomhed omkring den politiske organisering af Region Midtjylland, og hvordan denne organisering fungerer i praksis. Der har imidlertid ikke på tilsvarende vis været sat systematisk fokus på den administrative betjening af det politiske system.

3. Organiseringen af den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland

Den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland omfatter bl.a. betjeningen af Regionsrådet og Forretningsudvalget, betjeningen af en række midlertidige udvalg samt andre udvalg (f.eks. Vækstforum, samarbejdsudvalg på sundhedsområdet osv.) samt den praktiske betjening af de enkelte regionsrådsmedlemmer.

Konkret består betjeningen bl.a. i udarbejdelse af dagsordener, besvarelse af henvendelser fra politikere, udarbejdelse af oplæg til taler og indlæg, tilrettelæggelse og afvikling af møder, besigtigelsesture, studierejser og temamøder, udbetaling af vederlag mv. til regionsrådsmedlemmerne og at stille diverse faciliteter til rådighed for regionsrådsmedlemmerne (edb-udstyr, telefoner, aviser/tidsskrifter).

Overordnet er såvel driftssystemet som administrationen involveret i betjeningen af det politiske system, idet udarbejdelsen af sager, oplæg mv. ofte indebærer involvering af en lang række aktører på alle niveauer i organisationen. De sager, der behandles politisk, er således resultatet af mange forskellige aktørers bidrag.

Regionssekretariatet er ansvarlig for den overordnede betjening og koordinering af det politiske system.

Regionssekretariatet er ansvarlig for sekretariatsbetjeningen af Regionsrådet, Forretningsudvalget og Kommunekontaktudvalget, mens de enkelte områder er ansvarlig for sekretariatsbetjeningen af de midlertidige udvalg og politikerpaneler samt andre udvalg inden for deres ressortområde. Det sidste indebærer bl.a. udarbejdelse af dagsordener og mødeafvikling, arrangement af studierejser mv.

De enkelte områder er endvidere ansvarlige for betjeningen af de enkelte regionsrådsmedlemmer i forhold til de hverv, som de pågældende er udpeget til af Regionsrådet inden for det pågældende område.

Sekretariatsbetjeningen af det politiske system er således i Region Midtjylland forankret bredt i administrationen.

For så vidt angår den praktiske betjening af regionsrådsmedlemmerne i forhold til vederlag, godtgørelse af udgifter, rejsebestilling, aviser mv. varetager Regionssekretariatet denne opgave, mens IT er ansvarlig for den praktiske betjening af regionsrådsmedlemmerne for så vidt angår edb og telefoni.

4. Metode

Undersøgelsen bygger på data indsamlet ved en række fokusgruppeinterviews med Regionsrådets medlemmer samt en efterfølgende dialog på et temamøde i Regionsrådet.

Interviewene er gennemført som fire gruppeinterviews i perioden 17. – 24. januar 2008. I forbindelse med sammensætningen af de 4 grupper blev der så vidt muligt taget hensyn til, at sammensætningen skal afspejle partierne i Regionsrådet.

Alle Regionsrådets medlemmer excl. formanden var inviteret til at deltage. Heraf deltog i alt 29 i interviewene svarende til 73 %. Interviewgrupperne var på 6-8 deltagere.

Interviewene er gennemført af 3 konsulenter fra HR Organisation og Ledelse. Yderligere 3 konsulenter har medvirket ved interviewene. Deres opgave var – under selve interviewet – at lave et referat, der samler så mange synspunkter som muligt. Referaterne afspejler hermed den enighed og forskellighed, der viste sig i de forskellige grupper.

Gruppeinterviewene er gennemført ud fra en fælles spørgeguide, der har sikret, at alle grupperne har forholdt sig til de samme emner. Spørgeguiden er blevet kvalificeret i samarbejde med Syddansk Universitet.

Fokusgruppeinterviewene var opbygget omkring 5 temaer:

- Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg
- Arbejdet i de midlertidige udvalg
- Arbejdet som regionsrådspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser
- Den praktiske betjening af Regionsrådet og politikerne
- Det generelle samspil mellem regionsrådspolitikerne og administrationen

Der har været afsat 2 timer til hvert fokusgruppeinterview.

På et efterfølgende temaseminar for Regionsrådet den 29. – 30. januar 2008 har der været en fælles drøftelse af status for arbejdet i 2007, herunder samspillet med administrationen, og forventninger til 2008. Resultaterne fra fokusgruppeinterviewene har indgået i denne drøftelse.

5. Resultater fra fokusgruppeinterviewene

Generelt gav mange af deltagerne udtryk for en stor frustration over den indskrænkning i politisk råderum, som de oplever som en konsekvens af kommunalreformen. De manglende muligheder for skatteudskrivning, nedsættelse af permanente udvalg etc. er emner, som blev omtalt som medvirkende årsager til en uklar opfattelse af rollen i såvel Regionsråd som Forretningsudvalg og en uklar opfattelse af forventningerne til administrationen.

Interviewene blev som nævnt gennemført i sidste halvdel af januar 2008. På dette tidspunkt var akutplan og hospitalsplan sager, der optog mange af politikerne. Og flere vendte tilbage til forløbene omkring disse sager.

Det er dog opfattelsen, at der af fokusgruppeinterviewene kan udledes en række generelle synspunkter, der dækker politikernes oplevelser i hele det forløbne år.

Gennemgangen af resultaterne fra fokusgruppeinterviewene følger den ovennævnte inddeling i fem overordnede temaer.

5.1 Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg

Baggrunden for dette tema var at sætte fokus på politikernes oplevelse af betjeningen af Regionsrådet og Forretningsudvalget, herunder særligt vurdere oplevelsen af kompetencefordelingen mellem politikere og administration og oplevelsen af, om de fremlagte sager er tilstrækkeligt belyst.

Hvordan opleves kompetencefordelingen mellem politikere og administration?

På tværs af partiskel og tidligere politiske erfaringer var der bred enighed om, at kompetencefordelingen endnu ikke har fundet sit rette leje. Mange af deltagerne gav udtryk for, at de i højere grad ønsker at udstikke de politiske rammer og visioner.

En deltager i interviewet 16. januar udtrykte det sådan:

"Vi skal have vendt det om, så vi bliver mere strategiske og mere politiske."

Man ønsker, at administrationen i højere grad bidrager til at skabe rum for de politiske debatter, der efterfølgende kan danne grundlag for planer og politikker. Og flere nævnte, at de ikke mener, at Regionsrådet skal behandle sager, der drejer sig f.eks. om bevilling af mindre beløb.

Er sagerne tilstrækkeligt belyst?

Mange gav udtryk for, at sagsfremstillingerne er meget grundige. Samtidig gav mange på tværs af partiskel udtryk for, at man havde oplevet, at der fremkom nye oplysninger i en sag umiddelbart efter, at den havde været politisk behandlet. Og det kunne ændre en beslutning. Det skabte en vis usikkerhed: Er vi på sikker grund, når vi træffer beslutninger? Bliver vi orienteret om de usikkerhedsmomenter, der er i en given sag?

Desuden efterlyste flere, at der i højere grad blev opstillet alternative scenarier, så den politiske beslutning ikke blot var et ja eller nej. Mulighederne for at træffe politiske beslutninger i Regionsråd og Forretningsudvalg optog i det hele taget de fleste af deltagerne meget.

Specielt i forhold til Forretningsudvalget var der forskellige opfattelser af opgaven og de rammer, der er for at udfylde dem.

Flere var meget tilfredse med, at administrationen deltager i Forretningsudvalgets møder. Det giver mulighed for at afklare eventuel tvivl på stedet.

Samtidig opleves Forretningsudvalget af flere som det centrale politiske forum:

"Forretningsudvalget er et sted, hvor knuderne skabes og løses ud",
siger en deltager i interviewet 17. januar.

Andre lægger mere vægt på, at forretningsudvalget forbereder sager til Regionsrådet:

"Menigmand tror, at Forretningsudvalget er ligesom et økonomiudvalg, men nej – vi skal være med til at bygge tingene op fra bunden. Det er både en fordel og en ulempe."
(deltager i interviewet 24. januar)

Begge udsagn peger dog på, at Forretningsudvalget har en central rolle. Og at det har stor betydning for den oplevede mulighed for at agere politisk, om man har sæde i Forretningsudvalget eller ej.

Dette kan måske smitte af på politikernes oplevelse af, hvorvidt sager er tilstrækkeligt belyst eller ej.

Flere nævnte også temamøderne som en positiv mulighed for politiske drøftelser. Samtidig kunne det også være en lejlighed til at få informationer fra administrationen.

Som det blev formuleret af en deltager i gruppeinterviewet 24. januar:

"Selve forarbejdet, der skal gøres forud for de store beslutninger, der skal vi have helhedsbilledet, og det får vi kun, hvis vi også går i detaljer. Hvis administrationen er bange for, at politikerne føler sig undervurderet, kan man invitere til temadrøftelser – så kan politikerne melde fra, hvis de synes de ved det i forvejen. De temadrøftelser, vi har, er alt for korte og det er synd både for administration og politikere. Administrationen er bange for at sætte os på skolebænken – det er en positiv vurdering af os, men vi har brug for det."

Temadrøftelser står således højt på ønskesedlen hos mange.

Er der andre synspunkter på samspillet mellem politikere og administration i relation til arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg?

Ud over det formaliserede samspil omkring dagsordner, sagsfremstilling og temamøder nævner flere, at de opsøger administrationen for at indhente supplerende oplysninger mv. Nogle benytter sig af personlige kontakter, som opleves som en fordel. Andre omtaler, at de oplever administrationen som mere serviceminded end tidligere.

"Fantastisk service ... administrationen yder en bedre service end jeg kender fra mit tidligere arbejde i amtsråd og byråd", bliver der sagt i gruppeinterviewet 21. januar.

Og det siges ved samme lejlighed:

"Jeg tror, at administrationen nogle gange synes, at vi stiller dumme spørgsmål. De bliver ikke irriterede – men svarer på alt. Og det gør de rigtig godt."

Sammenfatning

Interviewene giver således ikke en entydig konklusion på arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg. Såvel politikere som administration har – set fra politikernes synsvinkel – behov for at høste flere erfaringer med kompetencefordeling og betjening. Mange skal vænne sig til, at den politiske organisering og kompetence i regionen er meget anderledes end i de gamle amter.

Som det fremgår, udtrykker mange af deltagerne et klart ønske om, at administrationen leverer viden om de forskellige sagsområder og samtidig bidrager til, at politikerne kan få lejlighed til at reflektere over synspunkter og holdninger til de forskellige områder. Temamøderne kan tilsyneladende spille en stor rolle i forhold til at dække dette behov.

Et tema, der skal arbejdes videre med, er at finde den rigtige balance i hvilke sager, der fremlægges til politisk behandling.

5.2 Arbejdet i de midlertidige udvalg

Dette tema omhandler arbejdet i de midlertidige udvalg i Region Midtjylland. Konstruktionen med midlertidige udvalg er ny i forhold til den politiske organisering, der har været og er brugt i amter og kommuner, hvor der arbejdes med faste stående udvalg.

Det har derfor været af særlig interesse at få belyst, hvordan betjeningen af de midlertidige udvalg og samspillet mellem politikere og administration opleves, da der ikke er nogen erfaring fra tidligere at bygge på inden for dette område. Det gælder både for politikere og for administrationen.

Der er i fokusgruppeinterviewene sat særlig fokus på at undersøge, om politikerne oplever, at udvalgene inddrages i tilstrækkeligt omfang, og om sagerne er tilstrækkeligt belyst.

Inddrages udvalgene i tilstrækkeligt omfang?

Her bidrog alle med deres erfaringer fra forskellige udvalg. Tilfredsheden med inddragelse gik endnu engang på tværs af partiskel og knyttede sig snarere til oplevelsen i enkelte udvalg. Den begrænsede tidsramme for de enkelte interviews tillod ikke, at interviewerne dykkede ned i detaljerede redegørelser for arbejdet i de enkelte udvalg, men generelt set var tilfredsheden med arbejdet i udvalget større, jo mere man havde været involveret. Og det gav anledning til stor utilfredshed, hvis man som udvalgsmedlem oplevede, at udvalget blev taget til indtægt for synspunkter, man ikke kunne genkende. Dette forhold kan måske hænges sammen med, at de midlertidige udvalgs politiske rolle endnu er under udvikling.

Mange glædede sig over mødet med de forskellige fagområder og den kompetence, man mødte.

Følgende udsagn kan belyse de meget forskellige oplevelser af arbejdet i de midlertidige udvalg:

"Der er 4-5 møder i ad hoc udvalgene om året – og jeg aner ikke, hvor jeg skal henvende mig her i huset." (Gruppeinterview 17. januar)

"Samarbejdet med det midlertidige udvalg xx har været en ren fornøjelse. God administration og vi har samarbejdet som et rigtigt udvalg ..." (gruppeinterview 21. januar)

Er sagerne tilstrækkeligt belyst?

Oplevelsen heraf hang sammen med oplevelsen af inddragelse. Dertil kommer, at politikerne oplever, at de møder administrationen – som her skal forstås, som den faglige ekspertise i afdelinger og institutioner. Det opleves af flere som en faglig berigelse.

"Jeg har oplevet et samarbejde med administrationen og embedsværket som loyalt, gensidigt og meget kvalificeret. Fra, at jeg ikke vidste en disse, til, at jeg nu ved en masse. Det har været formidabelt" (deltager i gruppeinterview 24. januar).

Andre fremhæver, at de midlertidige udvalg giver plads til de drøftelser, som man savner i Regionsråd og Forretningsudvalg. Her udfylder administrationen snarere rollen som processtyrer.

"I de midlertidige udvalg tager vi drøftelserne op. Det har ikke været konkrete oplæg fra administrationen, der har været udgangspunkt for diskussionerne. Der er rum til den blødere og mere deltagerorienterede tilgang til tingene", siger en deltager i interviewet 16. januar.

Er der andre synspunkter på samspillet mellem regionsrådspolitikerne og administrationen i relation til de midlertidige udvalg?

Mange problematiserede, at de midlertidige udvalg højst må sidde i et år. For nogle udvalg har en begrænset tidsperiode været passende, mens andre burde have mulighed for at arbejde indtil opgaven er afsluttet. Dette forhold optog samtlige interviewgrupper, men emnet falder udenfor rammerne af denne undersøgelse, da problematikken knytter sig til de lovgivningsmæssige rammer for Regionsrådets virke.

En deltager i interviewet d. 24. januar udtrykker det således:

"Det er en katastrofe, at udvalgene kun må eksistere i et år – de skal eksistere til opgaverne er færdige!"

Sammenfatning

Interviewene peger på, at de midlertidige udvalg kan fungere som en mulighed dels for at opnå en dybere faglig indsigt, dels for at få lejlighed til at reflektere over og diskutere et problemfelt.

Også her gælder det dog, at udvalgenes politiske betydning endnu ikke er afklaret. Og derfor bliver det vanskeligt at formulere entydige forventninger til administrationen.

Undersøgelsen peger på, at politikerne generelt oplever, at betjeningen fra administrationen i forhold til de midlertidige udvalg fungerer godt.

5.3 Arbejdet som regionsrådspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser

For regionsrådsmedlemmerne gælder, at de ved siden af arbejdet i Regionsrådet, Forretningsudvalget og de midlertidige udvalg er udpeget af Regionsrådet til diverse andre udvalg og hverv på vegne af Region Midtjylland.

Regionsrådsmedlemmerne repræsenterer i disse udvalg og hverv Region Midtjylland og har på den baggrund behov for støtte fra administrationen til at varetage dette arbejde. Det kan være i form af baggrundsviden, input til oplæg og taler osv. Der er stor forskel på tyngden i de forskellige udvalg og hverv, der spænder fra f.eks. Sundhedskoordinationsudvalget til f.eks. en bestyrelsespost på en uddannelsesinstitution, og behovet for opbakning fra administrationen kan afhænge af, hvilke udvalg og hverv der er tale om.

I undersøgelsen har der været sat fokus på, om politikerne oplevede, at de fik den nødvendige faglige støtte fra administrationen i forbindelse med varetagelsen af disse udvalg og hverv.

Deltagerne i interviewene var mest optagede af bestyrelsesopgaverne, mens de samarbejdende udvalg kun blev omtalt i mindre grad. Forklaringen herpå skal nok søges i, at en del af politikerne ikke skelnede skarpt imellem deres arbejde i de midlertidige udvalg nedsat af Regionsrådet og de samarbejdende udvalg. Denne uklarhed er desværre kun i begrænset omfang blevet indkredset i interviewene.

Politikerne har i fokusgruppeinterviewene generelt udtrykt stor tilfredshed med opbakningen fra administrationen. Enkelte nævnte dog, at de savnede feedback på dagsordner og andet materiale, mens andre nævnte, at de faglige medarbejdere i administrationen selv tog kontakt og tilbød deres assistance.

"Forvaltningen er meget opmærksom på, når der er "krudt omkring tingene", så man bliver informeret, hvis der er kriser på vej", siger en deltager i interviewet 17. januar.

"Så snart der kommer mere struktur, så tror jeg der kommer mere opbakning", lyder det til gengæld fra en deltager i interviewet 24. januar.

Specielt når det drejer sig om bestyrelsesposter kan det være vanskeligt for administrationen at agere proaktivt, idet materiale bliver sendt direkte til den politiske repræsentant. De, der ønsker bistand fra administrationen, er dog generelt opmærksomme på, at de selv er nødt til at henvende sig for at få den ønskede – og tilfredsstillende bistand.

"Jeg vil gerne være klædt på. Så jeg giver dagsorden til administrationen mhp. kommentarer. Så føler man sig godt klædt på" (Gruppeinterview 21. januar).

Andre igen ønskede at arbejde meget frit på disse poster.

Der var en særlig opmærksomhed på samspillet mellem Vækstforum, grupper nedsat af Vækstforum og Regionsrådet. Der kunne være et ønske om, at administrationen kunne bidrage med oplysninger om sagsgange, faktuelle informationer og skabelse af kontakt mellem Vækstforum og hele Regionsrådet.

En deltager i interviewet 24. januar siger således:

"Jeg savner et samspil med administrationen i forhold til Vækstforum. Det er en speciel konstellation – meget kompleks."

Nogle regionsrådspolitikere har plads i bestyrelser indenfor f.eks. uddannelsesområdet. Her kan det opleves som en vanskelighed, at regionen ikke selv har politiske eller strategiske opgaver på området, hvorfra der kunne hentes faglig støtte og sparring.

Det skal oplyses, at Regionsrådet har besluttet, at der fra 1. januar 2008 nedsættes en række såkaldte politikerpaneler inden for følgende områder:

- LAG-panel Region Midtjylland
- Panelet for kollektiv trafik
- Panel for uddannelse og kompetence
- Sundhedspanelet
- Panel for udviklingen på socialområdet

Panelerne er tænkt som faste fora, hvor de relevante regionsrådsmedlemmer kan drøfte emner i relation til varetagelsen af hverv for Region Midtjylland. På tidspunktet for fokusgruppeinterviewene var panelerne ikke kommet i funktion endnu, og panelerne indgår derfor ikke i undersøgelsen. På sigt er der en forventning om, at panelerne vil sikre en bedre koordinering og lette regionsrådsmedlemmernes varetagelse af diverse hverv.

5.4 Den praktiske betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne

Dette tema sætter fokus på den praktiske daglige betjening af regionsrådsmedlemmerne.

Her var vi interesserede i dagsordner, svar på spørgsmål, IT-support o. lign.

Hvordan opleves dagsordener?

Langt hovedparten af de regionsrådsmedlemmer, der deltog i fokusgruppeinterviewene, tilkendegav, at de ønsker dagsordener, der er let tilgængelige, forstået som skrevet i et let forståeligt sprog. Det giver f.eks. anledning til utilfredshed, når man oplever, at oplysninger gentages flere gange. F.eks. ønskede næsten alle, at bilag skulle supplere dagsordensteksten i stedet for at blive citeret direkte i dagsordenen.

Mange gav også udtryk for, at der var meget store mængder materiale at sætte sig ind i på relativt kort tid. Det gør det vanskeligt at opsøge supplerende informationer i administrationen eller i det politiske bagland. Og det kunne være umuligt at nå at læse alt. Med hensyn til bilag ønskede nogle at modtage dem i papirformat, mens andre foretrak henvisninger til nettet.

Et af de mange udsagn om dette emne blev fremsat under gruppeinterviewet 24. januar:

"Vi skal have lavet om på det her med bilag. Det er struktureret dårligt. Det kan stå på væsentligt færre sider og meget mere forståeligt. Man skal koncentrere sig om, at man ikke skal skrive en dagsorden på flere sider – når man så i bilagene kan læse det samme (en gang har jeg læst det samme 6 gange)."

Er det nemt at få svar på spørgsmål og andre oplevelser af den løbende kommunikation?

Langt de fleste gav udtryk for, at de får en hurtig, imødekommende og kompetent betjening, når de henvender sig med konkrete spørgsmål. Nogle - fra forskellige partier – havde oplevet, at de ikke fik fuldstændige svar på spørgsmål, fik oplysninger om centrale politiske forhold via pressen, eller fik pressemeddelelser o. lign senere end pressen. Så der var et bredt ønske om, at administrationen var opmærksom på at informere politikerne førend informationerne kom ud i offentligheden.

"Responsen er god, og de svarer med det samme", siger bl.a. en deltager i interviewet 17. januar.

Er der den nødvendige IT-support og andre støttefunktioner?

Mange var meget tilfredse med den IT-support, der stilles til rådighed. Nogle påpegede dog, at der kunne være vanskeligheder med at finde informationer på Region Midtjyllands hjemmeside. Og enkelte ønskede kursus i brug af IT-system, kørselsindberetning og PDA'er.

Sammenfatning

Specielt omfanget af dagsordener og bilag og den sproglige opbygning optog de fleste.

Mange var opmærksomme på, at administrationen er en ny organisation, der skal have tid til at opbygge sags- og informationsgange.

Det bliver f.eks. sagt sådan i interviewet 16. januar:

"Der er også behov for at sige, at det er et system, som er to år gammel med en stor personalegruppe og et stort budget. Set fra den vinkel kan vi godt være stolte af det system. Det her handler om at få gjort det bedre."

5.5 Det generelle samspil mellem regionsrådspolitikerne og administrationen

Her var fokus på en helt overordnet vurdering af samspillet mellem regionsrådspolitikerne/det politiske system og administrationen – og ikke mindst de elementer af samarbejdet, der ikke var dækket af de fire foregående emner.

Generelt set udtrykte alle tilfredshed med og respekt for administrationens arbejde. Man stod dog samtidig ved de ønsker til forandringer, der var nævnt tidligere i interviewene.

En deltager i interviewet 24. januar sagde:

"Det er meget fint, at vi holder sådan noget som det her, og det skal vi måske gøre igen om et år, så der kan blive fulgt op på de ting, der måske bliver ændret. Vi har nok alle sammen en forventning om, at der bliver handlet ud fra nogle af de ting vi har sagt."

I alle fire interviews var punktet ganske kort. Interessen for at bidrage til de fire foregående emner havde været stor og den fastsatte tidsramme – 2 timer – stram.

5.6 Sammenfatning af fokusgruppeinterviewene

Det overordnede billede, der tegner sig på baggrund af gruppeinterviewene, peger på to hovedkonklusioner:

- Der er generelt stor tilfredshed med administrationens betjening af det politiske system. Der bliver dog også peget på en række forhold, der kan forbedre betjeningen. Der peges bl.a. på, at det er vigtigt, at politikerne informeres om relevante forhold rettidigt.
- Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle. Det skal være via temamøder, hvor der er plads til drøftelser, via den rigtige vægtning af sager til politisk behandling, så Regionsrådet bruger tiden på de vigtige sager osv.
- Som omtalt i indledningen til afsnit 3 gav mange af deltagerne udtryk for frustration over de ændrede politiske vilkår ved overgangen fra amt til region. Som led i den diskussion blev nødvendigheden af at skelne mellem det politiske samspil mellem Regionsråd, Forretningsudvalg og underudvalg og mellem det politiske og det administrative niveau fremhævet. At det var nødvendigt kunne lede til en forestilling om, at en del af den omtalte usikkerhed i forhold til det administrative niveau bunder i uklarhed omkring de politiske roller og kompetencer. Denne antagelse har der dog ikke været mulighed for at undersøge nærmere i denne undersøgelse.

6. Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008

Regionsrådet afholdt den 29. – 30. januar 2008 et døgnseminar, hvor et af emnerne var en drøftelse af status for arbejdet i 2007, herunder samspillet med administrationen, og forventninger til 2008.

Regionsrådsformand Bent Hansen, partiernes gruppeformænd samt regionsdirektør Bo Johansen holdt korte oplæg om emnet, og der var herefter en drøftelse i plenum.

Der var ikke tale om en struktureret drøftelse, men om en bred drøftelse af de temaer, som regionsrådsmedlemmerne fandt relevante i denne sammenhæng.

Drøftelserne omhandlede således både den politiske organisering og de politiske rammer for arbejdet samt administrationens betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne. Der vil her kun blive fokuseret på det sidste.

Der er ikke udarbejdet et referat fra temamødet, men drøftelserne viste følgende hovedsynspunkter:

- Der er generelt stor tilfredshed med administrationens arbejde. Det gælder såvel det faglige, men i særdeleshed den praktiske betjening. Der var i den forbindelse stor ros til administrationen for det store arbejde, der generelt er udført i 2006 og 2007.

- Der er meget fokus på mængden af papir i de enkelte dagsordener, og på mulighederne for at forberede sig til møderne med så store sagsmængder. Meningerne er meget delte i forhold til, hvordan man kan gøre dette bedre. En hovedtendens er, at papirmængden skal reduceres ved at gøre sagsfremstillingerne og bilagsmaterialet mere stramt/formindske antallet af bilag. Den anden hovedtendens er, at det er vigtigt, at sagerne er grundigt oplyst med alle relevante oplysninger og bilag. Der er i den forbindelse forslag om, at man internt i partierne kan dele forberedelsen af sagerne imellem sig. Endelig er der forslag om at bruge nettet til bilag i større omfang, så bilagene ikke udsendes med dagsordenen, men kan hentes via nettet for de særligt interesserede.
- Der er en generel tilfredshed med Regionsrådets temamøder, idet møderne giver mulighed for at få et dybere kendskab til et sagsområde og til at drøfte emner uden for Regionsrådet. Der var tilsvarende et klart ønske om, at temamøderne får bedre tid, da 2 timer ofte ikke er nok til en grundig drøftelse. Det blev fremhævet, at det især er vigtigt med temamøder i forhold til de "store" sager (akut-plan, hospitalsplan, psykiatriplan osv.). En bagvedliggende faktor er her, at Regionsrådet har stor fokus på den politiske proces omkring disse sager og på at sikre den politiske indflydelse på beslutningsprocessen.

Ud over de ovennævnte hovedsynspunkter var der en række udsagn fra enkelte regionsrådsmedlemmer, som bl.a. peger på ønske om flere presseklip, flere borgermøder og at bevare og evt. udbygge besigtigelsesturene.

7. Konklusion og anbefalinger

Resultaterne fra fokusgruppeinterviewene og drøftelsen på Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008 er i god overensstemmelse.

Hovedkonklusionerne kan således kort samles i de nedenstående temaer:

- Der er generel stor tilfredshed med administrationens betjening af det politiske system.
- Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle.
- Der er et politisk ønske om at fastholde og udbygge temamøderne som et middel til at få indsigt i regionens sagsområder samt drøfte relevante sager inden den egentlige politiske behandling i Regionsrådet.
- Der er stor fokus på dagsordenerne til de politiske møder grundet den store papirmængde.

Anbefalinger

Fokusgruppeinterviewene og Regionsrådets temadrøftelse giver anledning til at formulere en række anbefalinger vedrørende den administrative betjening af det politiske system og de enkelte regionsrådsmedlemmer.

- Det foreslås, at Regionsrådets temamøder udvides til at vare 3 timer med henblik på at give bedre mulighed for drøftelser på temamøderne og derved styrke Regionsrådets politikskabende rolle.
- Det foreslås, at der gennemføres et dagsordensprojekt med henblik på at forsøge at skabe bedre dagsordener til møderne i de politiske udvalg. Projektet skal udarbejde en manual for udarbejdelse af dagsordener i Region Midtjylland. Der skal i forbindelse med projektet tages stilling til, hvilke kriterier der skal gælde for vurderingen af, hvorvidt en sag skal behandles politisk, håndtering af bilag mv.
- Det foreslås, at der inden udgangen af indeværende valgperiode gennemføres en ny undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse og erfaringer med den administrative betjening, således at disse erfaringer kan anvendes i forbindelse med opstarten af det nye Regionsråd.

Ved siden af disse anbefalinger må det forventes, at de allerede iværksatte tiltag omkring etablering af politikerpaneler og opbygning af et lettilgængeligt intranet for politikerne vil bidrage til at skabe endnu bedre arbejdsbetingelser for regionsrådsmedlemmerne.

BILAG 3

Oversigt over midlertidige udvalg
nedsat i Region Midtjylland
i indeværende valgperiode

Bilag 3: Midlertidige politiske udvalg 2007 - 2009

1. Midlertidige politiske udvalg i 2007

Regionsrådet besluttede på sit første ordinære møde den 10. januar 2007 at nedsætte 11 midlertidige politiske udvalg i 2007.

Det drejede sig om følgende udvalg:

1. Udvalg vedrørende primær sundhed (6 medlemmer)
2. Udvalg vedrørende service og kvalitet og plan og struktur på sundhedsområdet (9 medlemmer)
3. Udvalg vedrørende den regionale kollektive trafik og infrastruktur (veje, havne, jernbaner med videre) (6 medlemmer)
4. Udvalg vedrørende uddannelser og kompetencer (6 medlemmer)
5. Udvalg vedrørende kultur, turisme og oplevelsesøkonomi (6 medlemmer)
6. Udvalg vedrørende landdistrikter (6 medlemmer)
7. Udvalg vedrørende den regionale udviklingsplan (9 medlemmer)
8. Udvalg vedrørende internationale aktiviteter (6 medlemmer)
9. Udvalg vedrørende service og kvalitet med videre på psykiatriområdet (6 medlemmer)
10. Udvalg vedrørende rammeaftaler på socialområdet (6 medlemmer)
11. Udvalg vedrørende service, kvalitet og struktur med videre på socialområdet (6 medlemmer)

Det bemærkes, at ovennævnte udvalg også havde fungeret i 2006 under Forberedelsesudvalget for Region Midtjylland. Alle udvalg blev nedsat med en funktionsperiode på et år, og udvalgene afsluttede således deres virksomhed med udgangen af 2007.

I marts 2007 besluttede Regionsrådet at nedsætte yderligere et udvalg. Det drejede sig om:

- Udvalg vedrørende Region Midtjyllands indkøbspolitik

2. Midlertidige politiske udvalg i 2008 - 2009

De politiske partier besluttede i forbindelse med indgåelsen af en politisk aftale om Region Midtjyllands budget for 2008 at nedsætte 15 midlertidige politiske udvalg, der skulle virke i perioden 2008 - 2009.

Det drejede sig om følgende udvalg, hvor udvalgenes bemanning og funktionsperiode er anført i parentes:

Sundhedsområdet

1. Udvalg vedrørende patientforløb for kræftpatienter (7 medlemmer, 1.1.2008 – 30.6.2008)
2. Udvalg vedrørende Region Midtjyllands Sundhedsplan (7 medlemmer, hele året 2008)
3. Udvalg vedrørende sociale forskelle i sundhed (7 medlemmer, 1.7.2008 – 30.3.2009)
4. Udvalg vedrørende screeningsundersøgelser (7 medlemmer, 1.1.2009 – 30.6.2009)
5. Udvalg vedrørende Den Danske Kvalitetsmodel (7 medlemmer, hele året 2009)
6. Udvalg vedrørende forbedret indsats for borgere med kroniske lidelser (7 medlemmer, hele året 2009)

Psykiatri- og socialområdet

7. Udvalg vedrørende redegørelse til Det Regionale Udviklingsråd (7 medlemmer, hele året 2008)
8. Udvalg vedrørende samarbejdet med praksissektoren på psykiatriområdet (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.12.2008)
9. Udvalg vedrørende anvendelse af ny teknologi i den psykiatriske behandling (7 medlemmer, 1.7.2008 – 31.12.2008)
10. Udvalg vedrørende sikrede institutioner (7 medlemmer, 1.7.2009 – 31.12.2009)

Regional udvikling

11. Udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet (7 medlemmer, hele året 2008)
12. Udvalg vedrørende jordforurening (5 medlemmer, 1.4.2007 – 31.3.2008)
13. Udvalg vedrørende miljø og råstoffer (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.3.2009, forlænget til 31.12.2009)

Tværgående udvalg

14. Udvalg vedrørende Region Midtjyllands globaliseringsstrategi (7 medlemmer, hele året 2008, forlænget til 30.9. 2009)
15. Udvalg, der skal evaluere den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder med særlig fokus på de midlertidige udvalg (et medlem fra hvert parti, 1.4.2009 - 30.9.2009).

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier og en forretningsorden for udvalgenes virksomhed.

Efterfølgende har Regionsrådet nedsat yderligere to udvalg. Det drejer sig om:

- Implementering af sundhedsberedskabs- og præhospitalsplan (7 medlemmer, 1.8.2008 – 31.7.2009)
- Effekt og nytteværdi af nye dyre lægemidler (7 medlemmer, 1.11.2008 – 31.8.2009)

BILAG 4

Samspil mellem Regionsrådet og Vækstforum

NOTAT

Til: Møde 22.9.2009 i Udvalg vedrørende evaluering af den politiske organisering

Samspil mellem Regionsrådet og Vækstforum

1. Indledning

Strukturreformen gav de nye Regionsråd ansvaret for en række regionale udviklingsopgaver, idet regionerne forudsattes at skulle fungere som "dynamo" for udviklingen i regionen. Omdrejningspunktet for varetagelsen af dette ansvar blev en ny plantype: Den regionale udviklingsplan. I den regionale udviklingsplan beskriver Regionsrådet den ønskelige udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for natur og miljø, erhverv, beskæftigelse, uddannelse og kultur.

Regionsrådene disponerer over udviklingsmidler, der giver Regionsrådet mulighed for at finansiere initiativer, der kan bidrage til opfyldelsen af målene i udviklingsplanen.

En central udviklingsopgave for Regionsrådet er den regionale erhvervsudvikling. Erhvervsudviklingen forankredes i regionerne i en ny type organer – de regionale vækstfora – der er nedsat af regionsrådene, og hvor erhvervsliv, kommuner, arbejdsmarkedets parter, viden- og uddannelsesinstitutioner sammen med regionen er ansvarlig for udarbejdelsen af en regional erhvervsudviklingsstrategi, der udgør en del af grundlaget for regionsrådets udviklingsplan. Vækstforum afgiver desuden indstilling til Regionsrådet om anvendelsen af regionens midler til erhvervsudvikling.

I dette notat redegøres der for det samspil mellem Regionsrådet og Vækstforum om regional udvikling og erhvervsudvikling, der er forudsat i lovgivningen. Regionsrådet og Vækstforum har på baggrund af de indhøstede erfaringer desuden truffet forskellige beslutninger med henblik på at kunne implementere det forudsatte samspil på en hensigtsmæssig måde. Disse beslutninger opsummeres, og der formuleres på baggrund heraf forslag til overvejelse, som eventuelt vil kunne styrke og udvikle samspillet mellem de to fora.

Dato 16.09.2009

Hans Chr. Theut

Tel. 8728 5317

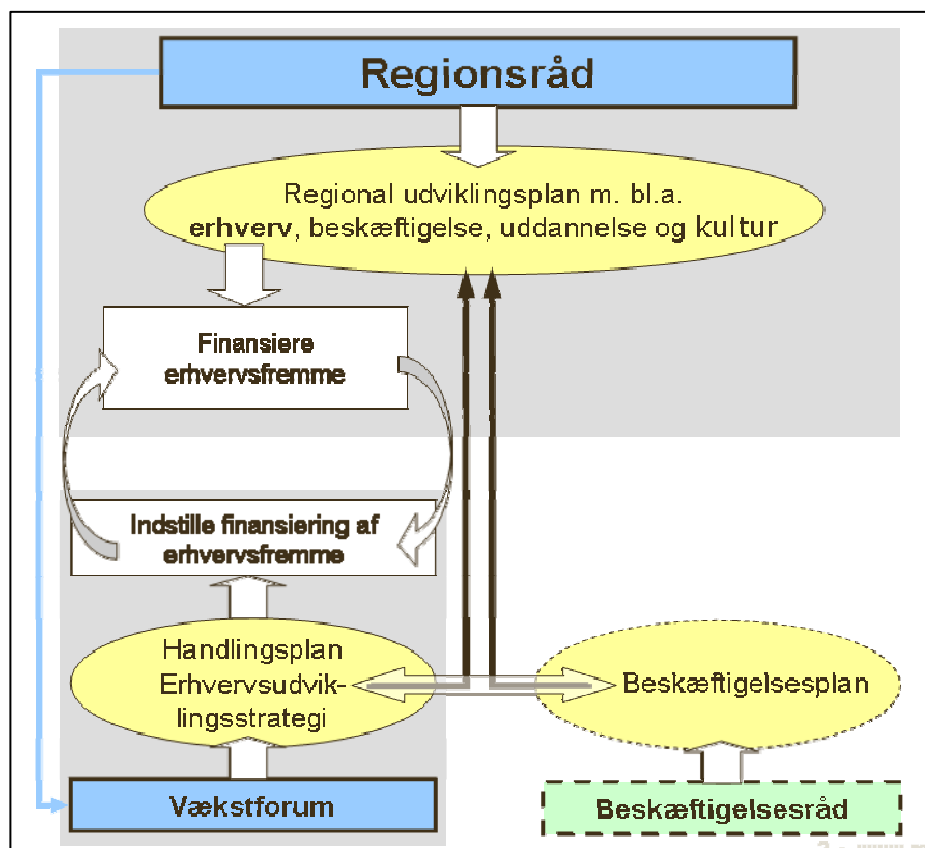
hans.theut@stab.rm.dk

Sagsnr. 1-00-5-09

Side 1

2. Samspil mellem Regionsråd og Vækstforum – sammenfatning

Nedenstående figur viser i oversigtsform de hovedelementer, der indgår i samspillet mellem Regionsrådet og Vækstforum om den regionale udviklingsplan og den regionale erhvervsudvikling.

I de følgende afsnit redegøres der for den regionale udviklingsplan, regionsrådets adgang til at finansiere regionale udviklingsinitiativer, organiseringen af den regionale erhvervsfremme og den af Regionsrådet besluttede procedure for finansiering af erhvervsfremmeinitiativer.

3. Den regionale udviklingsplan

Regionsrådet vedtog på sit møde den 21. maj 2008 den første regionale udviklingsplan for Region Midtjylland. Den overordnede lovgivningsmæssige ramme for udviklingsplanen findes i miljøministeriets lovgivning, herunder hovedsageligt i Lov om planlægning.

Den regionale udviklingsplan er Regionsrådets overordnede redskab til at fremme regionens vækst og bæredygtige udvikling. På grundlag af en helhedsvurdering beskriver Regionsrådet i udviklingsplanen sine visioner for den fremtidige udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for

1. natur og miljø, herunder rekreative formål,
2. erhverv, inkl. turisme,
3. beskæftigelse,
4. uddannelse og
5. kultur.

Udviklingsplanen udtrykker regionsrådets *vision* for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder og de *handlinger*, som Regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen. I udviklingsplanen fastlægger Regionsrådet således de overordnede rammer for, hvorledes rådet agter at prioritere anvendelsen af regionens udviklingsmidler i udviklingsplanens funktionsperiode.

Den regionale udviklingsplan skal ses i sammenhæng med anden planlægning. Udviklingsplanen forudsættes således at redegøre for bl.a. sammenhængen mellem regionens fremtidige udvikling og den statslige og kommunale planlægning for infrastruktur. En række regionale organer udarbejder desuden planer og strategier på forskellige sektorområder. Det gælder f.eks. Vækstforum på erhvervsområdet og Det regionale Beskæftigelsesråd på beskæftigelsesområdet. Den regionale udviklingsplan binder disse planer og strategier sammen og tegner et fælles, samlet billede af regionens samlede udvikling.

Udviklingen af de regionale vækstvilkår er et centralt element i den bredere regionale udvikling. Derfor skal den erhvervsudviklingsstrategi, som Vækstforum er ansvarlig for at udarbejde, udgøre en del af grundlaget for regionsrådets udviklingsplan. Regionsrådet skal således på erhvervsområdet basere sin udviklingsplan på vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, der indgår som bilag til udviklingsplanen. Omvendt forudsættes erhvervsudviklingsstrategien at ligge inden for rammerne af udviklingsplanen, og den må således ikke være i modstrid med regionsrådets beskrivelse af den ønskelige fremtidige udvikling i regionen.

Denne sammenknytning af den regionale udviklingsplan og Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi forudsætter et tæt samspil og dialog mellem Regionsråd og Vækstforum.

3.1. Regionsrådets finansiering af regionale udviklingsinitiativer

Den regionale udviklingsplan skal, som nævnt, beskrive Regionsrådets vision for den fremtidige udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for natur og miljø, herunder rekreative formål, erhverv inklusiv turisme, beskæftigelse, uddannelse samt kultur.

Den regionale udviklingsplan skal samtidig redegøre for de handlinger, som Regionsrådet vil foretage for at realisere planens visioner. Det kan både være gennem handlinger på de sektorområder, der er behandlet i den regionale udviklingsplan, og tværgående indsatser.

Udviklingsplanen giver imidlertid ikke i sig selv Regionsrådet hjemmel til at anvende økonomiske midler til at finansiere de enkelte udviklingsopgaver. Men Regionsrådet har med hjemmel i sektorlovgivningen mulighed for at understøtte udviklingsplanen økonomisk på bl.a. områderne erhverv, beskæftigelse, uddannelse og kultur.

På erhvervsområdet kan Regionsrådet – efter indstilling fra vækstforum – finansiere erhvervsudviklingsaktiviteter inden for områderne innovation, videndeling og -opbygning, ny teknologi, iværksættere, menneskelige ressourcer, turisme og udkantsområder.

På uddannelsesområdet kan Regionsrådet give uddannelsesinstitutioner formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til efteruddannelse, information og lignende. Der kan desuden gives tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde.

Regionsrådet varetager desuden koordinerende opgaver vedrørende indsatsen, kapaciteten og den geografiske placering af ungdomsuddannelserne og de almene voksenuddannelser. Regionsrådet godkender forpligtende samarbejder mellem gymnasier og hf-kurser samt indstiller til undervisningsministeren om den geografiske placering af nye gymnasier og hf-kurser og af ungdomsuddannelserne i øvrigt i regionen. Regionen koordinerer i samarbejde med de forpligtende samarbejder mellem gymnasier og hf-kurser fordelingen af elever på gymnasieskoler og hf-kurser.

På kulturområdet har regionerne mulighed for at medvirke til at igangsætte kulturbegivenheder og udvikle kulturelle tilbud, som kan videreføres af andre parter i en mere permanent drift.

På beskæftigelsesområdet vil der kunne etableres et samspil mellem regionsrådets initiativer inden for uddannelse og kompetenceudvikling og beskæftigelsesindsatsen. Regionsrådet udpeger et medlem til Det regionale Beskæftigelsesråd. Der er endvidere indgået en aftale mellem Region Midtjylland og Beskæftigelsesrådet om koordinering af iværksættelsen af analyser.

4. Organiseringen af den regionale erhvervsfremme - Vækstforum

Strukturreformen gav Regionsrådet ansvaret for varetagelsen af den regionale erhvervsudvikling. Hertil nedsætter Regionsrådet et Vækstforum. Formålet med at forankre den regionale erhvervsudvikling i et Vækstforum er at skabe et bredt samarbejde om udviklingen af regionens vækstvilkår og at sikre en koordineret og sammenhængende regional indsats.

Sammensætningen af Vækstforum og vækstforums opgaver er fastsat i Lov om erhvervsfremme.

Vækstforum består af 20 medlemmer, der udpeges af Regionsrådet. Vækstforum er sammensat således:

- 3 medlemmer udpeget på regionsrådets eget initiativ,
- 6 medlemmer udpeget efter indstilling af kommunalbestyrelserne i regionen, hvoraf mindst 1 medlem skal repræsentere yderområderne,
- 6 medlemmer fra erhvervslivet udpeget efter indstilling fra erhvervsorganisationer udvalgt af Regionsrådet,
- 3 medlemmer fra viden- og uddannelsesinstitutioner udpeget på regionsrådets initiativ, og
- 2 medlemmer, som repræsenterer henholdsvis arbejdsgivere og lønmodtagere, udpeget efter indstilling fra henholdsvis arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer.

Regionsrådet udpeger, efter inddragelse af vækstforum, Vækstforums formand og stiller sekretariat til rådighed for vækstforum. Vækstforum fastlægger selv sin forretningsorden.

Vækstforum har til opgave

- at udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi med udgangspunkt i områdets rammevilkår og erhvervsspecialisering og med fokus på yderområderne,
- at overvåge de regionale og lokale vækstvilkår og
- at afgive indstilling til staten om anvendelse af social- og regionalfondsmidler og til Regionsrådet om anvendelse af regionens udviklingsmidler til erhvervsfremme.

Målene i Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi konkretiseres i forslag til initiativer i årlige *handlingsplaner*.

Som anført baserer Regionsrådet på erhvervsområdet den regionale udviklingsplan på Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, der hermed udgør en del af grundlaget for udviklingsplanen og samtidig forudsættes at indgå som bilag til udviklingsplanen. Erhvervsudviklingsstrategien skal derfor ligge inden for rammerne af udviklingsplanens beskrivelse af den ønskelige fremtidige udvikling i regionen.

Til overvejelse:

Det kan overvejes at forelægge Vækstforums forslag til erhvervsudviklingsstrategi til drøftelse i Regionsrådet inden vedtagelsen i Vækstforum. Herved får Regionsrådet mulighed for at drøfte erhvervsudviklingsstrategien inden vedtagelsen og for at tilkendegive over for Vækstforum, om strategien findes velegnet til at indgå i regionsrådets udviklingsplan, ligesom Regionsrådet vil kunne formulere ønsker/forbehold i forhold til forslaget til erhvervsudviklingsstrategi. En sådan procedure vil formentlig kunne styrke opfattelsen af et "fælles ejerskab" til erhvervsudviklingsstrategien.

Vækstforum indgår årligt en *regional partnerskabsaftale* med regeringen om vækst og erhvervsudvikling i regionen, hvor statens og Vækstforums prioriteringer koordineres. Aftalen vedrører således bredt initiativer i Regionsråd, kommuner, uddannelsesinstitutioner mv.

Til overvejelse:

Det kan med udgangspunkt i den regionale udviklingsplan overvejes at give Regionsrådet adgang til at drøfte forslag til emner, der kan indgå i partnerskabsaftalen, bl.a. at understrege sammenhængen mellem den regionale udviklingsplan og erhvervsudviklingsstrategien.

Det regionale Beskæftigelsesråd har til opgave at overvåge arbejdsmarkedet og udarbejde analyser om udviklingen på arbejdsmarkedet. Desuden løser Beskæftigelsesrådet bl.a. opgaver i forbindelse med flaskehalse på arbejdsmarkedet. Der vil således på visse områder være sammenhæng mellem beskæftigelsesrådets indsats og den regionale erhvervsudvikling. Som illustreret i figuren på side to forudsættes Vækstforum at inddrage Beskæftigelsesrådets analyser og tværgående beskæftigelsesindsats i erhvervsudviklingsstrategien. På tilsvarende måde forudsættes Beskæftigelsesrådet at inddrage vækstforums erhvervsudviklingsstrategi i tilrettelæggelsen af den regionale beskæftigelsesindsats.

4.1. Regionsrådets finansiering af erhvervsfremme

Regionsrådet kan efter indstilling fra vækstforum finansiere aktiviteter inden for følgende 6 indsatsområder:

1. Innovation, videndeling og videnopbygning, herunder offentlig-privat samarbejde og innovation.
2. Anvendelse af ny teknologi.
3. Etablering og udvikling af nye virksomheder.
4. Udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer.
5. Vækst og udvikling i turismeerhvervet.

6. Udviklingsaktiviteter i yderområderne.

Erhvervsudviklingsaktiviteterne skal være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet i regioner.

Erhvervsudviklingsaktiviteterne skal iværksættes i regi af såkaldte selvstændige juridiske enheder. Regionsrådet indgår kontrakter med de pågældende enheder om gennemførelsen af de aktiviteter, som Regionsrådet bevilger midler til.

5. Procedure for regionsrådets finansiering af erhvervsfremme

Det forudsatte samspil mellem Regionsrådets regionale udviklingsplan og Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi gør det særligt vigtigt, at der på erhvervsområdet er et tæt samspil og en løbende koordinering mellem Regionsrådets prioriteringer på grundlag af udviklingsplanen og Vækstforums prioriteringer og indstillinger til Regionsrådet om finansiering af erhvervsfremmeinitiativer på grundlag af erhvervsudviklingsstrategien.

Til overvejelse:

Det kan overvejes, om årlige eller halvårslige fællesmøder mellem Forretningsudvalget og Vækstforum vil kunne styrke det forudsatte samspil mellem den regionale udviklingsplan og erhvervsudviklingsstrategien, herunder f.eks. i relation til indgåelsen af partnerskabsaftaler med regeringen om vækst og erhvervsudvikling i regionen.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 22. august 2007 en procedure for, hvorledes Regionsrådet træffer beslutning om finansiering af erhvervsudviklingsinitiativer efter indstilling herom fra Vækstforum. Denne procedure søger at tilgodese det nævnte behov for samspil og koordinering mellem Regionsrådet og Vækstforum.

Proceduren er afstemt med Vækstforums overvejelser om udmøntningen af erhvervsudviklingsstrategi og handlingsplan i konkrete erhvervsfremmeinitiativer. Vækstforum har således besluttet, at der for hvert større erhvervsfremmeinitiativ skal udarbejdes et særligt *forprojekt*, inden initiativet søges iværksat. Formålet med at gennemføre et forprojekt er at samle et udsnit af relevante regionale aktører, der kan bistå med at vurdere initiativets bæredygtighed og med i bekræftende fald at omsætte initiativet fra idéstadiet i handlingsplanen til et færdigudviklet projektforslag med tilhørende indstilling til Regionsrådet om finansiering af initiativet. For handlingsplanens tre megasatsninger gennemføres dog en mere omfattende proces, hvor Vækstforum godkender et kommissorium og nedsætter en arbejdsgruppe med repræsentation fra relevante parter samt med faglig ekspertise, til udvikling af et samlet forslag til megasatsningens initiativer.

Regionsrådets behandling af et sådant forprojekt eller forslag om iværksættelse af en megasatsning, giver Regionsrådet mulighed for på et tidligt tidspunkt i processen at tage stilling til det påtænkte erhvervsfremmeinitiativ, og herunder mulighed for at vurdere initiativets sammenhæng med Regionsrådets prioriteringer i den regionale udviklingsplan.

På baggrund heraf har Regionsrådet besluttet, at finansieringen af erhvervsfremmeinitiativer som hovedregel sker i et forløb med to faser: Fase 1: Reservation af udviklingsmidler til erhvervsfremme og fase 2: Bevilling af midler til erhvervsfremmeinitiativer.

Fase 1: Reservation

Forprojektet eller initiativet til megasatsning behandles i Vækstforum, som på baggrund af behandlingen indstiller til Regionsrådet, at der af Regionsrådets midler til finansiering af erhvervsudviklingsinitiativer *reserveres en økonomisk ramme* til at gennemføre initiativet, hvis forprojektet eller forberedelsen af megasatsningen resulterer i et konkret forslag. Regionsrådet får ved behandlingen af Vækstforums indstilling bl.a. lejlighed til at drøfte, om det påtænkte initiativ vil være i overensstemmelse med Regionsrådets øvrige initiativer og prioriteringer for at skabe regional udvikling, hvis det sættes i værk.

Det kan desuden komme på tale, at Regionsrådet bevilger/beslutter at anvende et beløb til finansiering af udgifter til at gennemføre forprojektet eller til forberedelsen af megasatsningen.

Til overvejelse:

Det kan overvejes at søge at tydeliggøre sammenhængen mellem den regionale udviklingsplan og erhvervsudviklingsstrategien i sagsfremstillinger til Regionsrådet om reservation og bevilling af midler til erhvervsfremme.

Fase 2: Bevilling

Hvis Regionsrådet efter indstilling fra Vækstforum beslutter at reservere midler til et erhvervsfremmeinitiativ, og hvis forprojektet eller forberedelsen af megasatsningen efterfølgende munder ud i et gennemarbejdet projektforslag, behandles projektforslaget og eventuel valg af operatør(er) til projektets gennemførelse i Vækstforum.

Vækstforum afgiver på grundlag af sin beslutning i sagen indstilling til Regionsrådet om *bevilling* til hel- eller delvis finansiering af initiativet. Bevillingsmodtageren vil ofte være den eller de valgte operatører, der skal forestå gennemførelsen af initiativet.

Region Midtjylland indgår resultatkontrakt med den valgte operatør, hvis Regionsrådet følger Vækstforums indstilling om finansiering af projektforslaget.

Det forudsættes, at Regionsrådet løbende orienteres om væsentlige afvigelser fra den projektbeskrivelse og det budget, som Regionsrådet har taget stilling til i forbindelse med bevillingen.

Det forudsættes endelig, at Regionsrådet efter projektets afslutning bliver orienteret om projektets resultater og får forelagt et regnskab projektet.

5.1. Opfølgning

Regionen indgår resultatkontrakter med de operatører, der skal forestå gennemførelsen af de erhvervsfremmeinitiativer, Regionsrådet finansierer. I resultatkontrakten specificeres de mål og resultatkrav, projektet skal opfylde.

Regionsrådet orienterer Vækstforum om gennemførelsen af erhvervsfremmeaktiviteterne og herunder om, i hvilken udstrækningen de indgåede kontrakter opfyldes, således at Vækstforum herigennem kan følge, om gennemførelsen af aktiviteterne lever op til de mål, der lå til grund for indstillingen til Regionsrådet.

Regionsrådets Forretningsudvalg vedtog på sit møde den 9. oktober 2007, at Regionsrådet i halvårige opfølgninger pr. 1. marts og 1. september skal orienteres om opfyldelsen af mål og

resultatkrav i de indgåede kontrakter, med efterfølgende orientering af Vækstforum. Den første samlede afrapportering pr. 1. marts 2009, der er forelagt Regionsrådet den 20. maj 2009, omfatter en *aktivitetsopfølgning* og en *økonomiopfølgning* i forhold til Vækstforums handlingsplan og handlingsplanens ni indsatsområder:

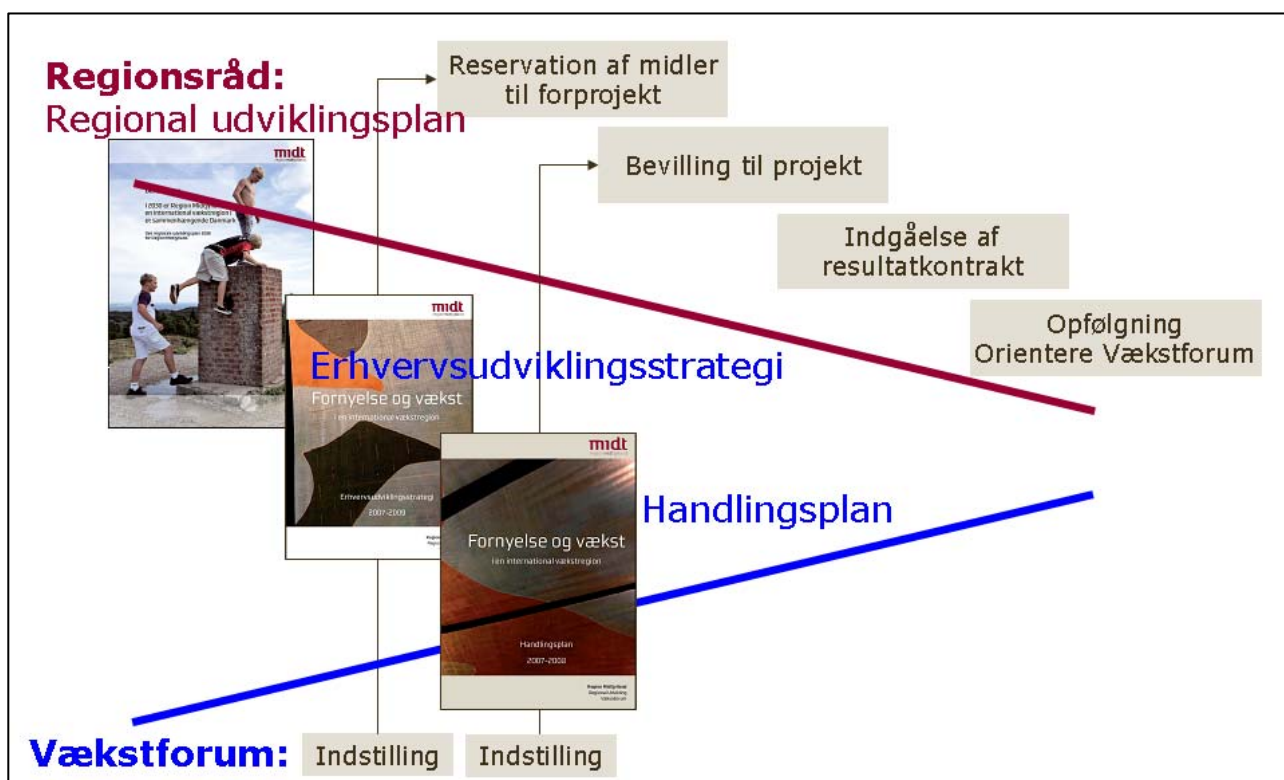
1. Megasatsningen Energi og Miljø
2. Megasatsningen Erhverv-Sundhed
3. Megasatsningen Fødevarer
4. Uddannelse og kompetenceudvikling
5. Innovation og It
6. Iværksætteri og virksomhedsudvikling
7. Oplevelsesøkonomi
8. Landdistrikter
9. Internationalisering

Til overvejelse:

Opfølgningen følger systematikken i Vækstforums handlingsplan. Det kan overvejes at tydeliggøre regionsrådets anvendelse af udviklingsmidler på de seks indsatsområder inden for erhvervsudvikling, som erhvervsfremmeloven giver Regionsrådet hjemmel til at finansiere initiativer inden for. Ligeledes kan det overvejes at tydeliggøre, hvorledes Vækstforums handlingsplan knytter an til disse seks indsatsområder. I regionsrådets orientering af Vækstforum kan det overvejes at redegøre for regionsrådets vurdering af resultaterne af opfølgningen.

5.2. Sammenfatning

Nedenstående figur viser samspillet mellem Regionsrådet og Vækstforum om varetagelsen af den regionale erhvervsudvikling:

BILAG 5

- Evalueringer af den nye regionale styreform
- Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne

Evalueringer af den nye regionale styreform

Danske Regioner: Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne

I forbindelse med afslutningen på den første valgperiode med den nye politiske styreform i regionerne har Danske Regioner udarbejdet en fremstilling af erfaringerne med den konkrete politiske organisering i de fem regioner.

Fremstillingen bygger på materiale indsamlet fra regionerne. Det er først og fremmest en faktisk fremstilling af, hvordan regionerne har valgt at organisere det politiske arbejde. Der er dog flere bemærkninger om, hvordan organiseringen har fungeret i praksis.

Danske Regioners notat "Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne" af den 16. juni 2009 vedlægges.

Eksterne evalueringer

Den nye styreform i regionerne har affødt to forskningsprojekter, som Region Midtjylland deltager i.

Den første er et forskningsprojekt i regi af Syddansk Universitet "*Evaluering af den politiske styringsmodel i de fem regioner, 2006-2010*" om de nye regionale styreformer, der har til formål at evaluere konsekvenserne af, at man indfører den nye regionale styreform.

Baggrunden for forskningsprojektet er etableringen af den nye form for politisk organisering, der fulgte i kølvandet på nedlæggelsen af amterne og oprettelsen af det regionale niveau. Overgangen fra amter til regioner indebærer også en udskiftning af den politiske styreform, da det traditionelle udvalgsstyre blev udskiftet med den i Danmark hidtil uprøvede styringsmodel – rådsmodellen. Denne nyskabelse bliver fulgt og evalueret i nærværende projekt, som gennemføres af en gruppe forskere ved Institut for Statskundskab på Syddansk Universitet og er finansieret af Danske Regioner.

Evalueringsindholdet fokuserer på tre hovedområder. For det første bliver der stillet skarpt på *rådsmodellens implementering*. Her belyses den nye styreforms faktiske udmøntning i de fem regioner. Projektet vil i den forbindelse klarlægge beslutningsprocessen forud for rådsmodellens vedtagelse og implementeringsprocessen i de fem regioner – herunder eventuelle implementeringsproblemer og -barrierer.

For det andet fokuseres der på *politisk ledelse, styring og kontrol under rådsmodellen*. Her klarlægges dels rollefordelingen på det politiske niveau, dels forholdet mellem politikere og forvaltning i de fem regioner. Som led heri belyser projektet såvel de politiske som de administrative aktørers forestillinger, forventninger, funktioner og interesser i forhold til den nye styremodel, og det undersøges, i hvilken grad disse aktører har indflydelse på den faktiske udmøntning af modellen.

Endelig belyses *demokrati og ansvar under rådsmodellen*. Her klarlægges relationen mellem borgere og de folkevalgte medlemmer af regionsrådene. Projektet evaluerer borgernes mulighed for at gennemskue, øve indflydelse på og/eller deltage i den politiske beslutningsproces. Det undersøges desuden, i hvilken grad det er muligt for vælgerne at gøre et politisk ansvar gældende under rådsmodellen.

Evalueringsstatus er, at projektet har påbegyndt den sidste af evalueringens tre dataindsamlingsrunder.

Evalueringsafrapportering sker i form af en bogudgivelse, der publiceres i marts 2010. Bogudgivelsen vil være en sammenfatning af en række analyser foretaget af forskellige forfattere tilknyttet evalueringsprojektet, hvor professor Poul Erik Mouritzen vil fremstå som redaktør.

Der er indtil videre udgivet en første rapport om projektet "Fra udvalgsstyre til rådsmodel", Syddansk Universitet 2008, der omhandler den første del af undersøgelsen.

Det andet er et tre-årigt forskningsprojekt om dannelsen af Region Midtjylland. Undersøgelsen er afviklet i tre faser, og formålet har været at give en nøje beskrivelse af regionens tilblivelse og første år. De to forskere, der står bag undersøgelsen, har i perioden 2005 til 2009 fulgt udviklingen i alle fem amter, men har særlig overvåget processen i Region Midtjylland.

Undersøgelsen er gennemført af professor Kurt Klaudi Klausen, Syddansk Universitet, og forskningschef Henrik Christoffersen, Cepos. Undersøgelsen er finansieret dels af Den Kommunale Momsfond og dels af Region Midtjylland.

Resultaterne fra undersøgelsen er publiceret i bogen "Den danske regionskonstruktion – Spillet om Region Midtjyllands dannelse og konsolidering", Syddansk Universitetsforlag, fra august 2009.

16-06-2009

Sag nr. 08/3409

Dokumentnr. 14048/09

Birgitte Bælum Høyrup

Tel. 3529 8177

E-mail: bib@regioner.dk

Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne

Ved årsskiftet 2009-2010 afsluttes første valgperiode i regionsrådene og dermed den første periode med den regionale styreform "Fleksibelt forretningsudvalgsstyre", også kaldet rådsmodellen.

Modellen var ved regionernes oprettelse en uafprøvet styreform og væsentlig forskellig fra det udvalgsstyre, som fandtes i amterne. Dette stillede store udfordringer op for politikerne, som først skulle organisere sig på en ny måde og dernæst indstille sig på nogle helt nye arbejdsformer.

I forbindelse med afslutningen på første valgperiode har Danske Regioners forretningsudvalg ønsket en fremstilling af erfaringerne med den konkrete organisering i de fem regioner.

Fremstillingen nedenfor bygger på materiale indsamlet fra regionerne. Det er først og fremmest en faktuel fremstilling af, hvordan regionerne har valgt at organisere det politiske arbejde. Der er dog flere bemærkninger om, hvordan organiseringen har fungeret i praksis. Disse kommentarer og holdninger er baseret på materialet fra regionernes sekretariater, men de er ikke nødvendigvis repræsentative for alle regioner eller for samtlige regionsrådsmedlemmers oplevelser af styreformen.

Regionsrådet og forretningsudvalget

Den regionale styreform, fleksibelt forretningsudvalgsstyre, indebærer, at forretningsudvalget varetager de funktioner, som i den kommunale styrelseslov er tillagt økonomiudvalget. En sag skal behandles i forretningsudvalget, før den kan forelægges regionsrådet til beslutning.

Det ”fleksible” ved styreformen består i, at regionsrådet bestemmer i styrelsesvedtægten, hvorvidt varetagelsen af den umiddelbare forvaltning af regionens andre anliggender helt eller delvis henlægges til forretningsudvalget eller regionsrådet.

Kompetencefordeling mellem regionsråd og forretningsudvalg

I Region Syddanmark har regionsrådet valgt at lægge mest muligt af den direkte forvaltning i regionsrådet og at delegere meget få opgaver til forretningsudvalget. I de øvrige regioner varetager forretningsudvalgene i varierende omfang den umiddelbare forvaltning.

Mange politikere har oplevelsen af, at et medlemskab af forretningsudvalget har stor betydning for muligheden for at agere politisk, fordi udvalget har en så central rolle. Der er flere der finder, at der som følge deraf reelt er tale om en opdeling af regionsrådet i et A- og B-hold.

Antal medlemmer af forretningsudvalget

Forretningsudvalget skal ifølge Regionsloven have mindst 11 og højst 19 medlemmer. Af tabellen nedenfor fremgår det, hvor mange medlemmer der ifølge styrelsesvedtægterne er i hver region i nuværende valgperiode:

Region	Antal medlemmer i forretningsudvalget
Region Hovedstaden	13
Region Sjælland	15
Region Syddanmark	17
Region Midtjylland	19
Region Nordjylland	13

Arbejdsform

Regionsrådene mødes normalt en gang om måneden. Forretningsudvalgene afholder typisk møder 1-3 gange om måneden.

Alle regionerne har afholdt temamøder i regionsrådet. I nogle tilfælde afholdes de i tilknytning til de ordinære rådsmøder, men regionerne afholder også længere møder eller døgnseminarer for regionsrådet. Formålet er ofte at sikre, at der er tid og rum til at opnå indsigt i regionens sagområder og til væsentlige tematiske politiske drøftelser ved siden af de konkrete beslutningssager og orienteringspunkter, som fylder meget på de ordinære møder. Flere steder har der på møderne været oplægsholdere fra administrationen, fra institutionerne eller eksterne eksperter eller interessenter. Hensigten er ofte at bibringe hele regionsrådet, og ikke kun et udvalg, vi-

den på et område. Der kan ikke træffes beslutninger på temamøderne. Generelt har der været stor tilfredshed blandt politikerne med temamøderne.

Side 3

I alle regioner har der været holdt besøg/ besigtigelsesture på regionens institutioner. I flere regioner afholdes der et særligt seminar for regionsrådet i forbindelse med drøftelse af budget og drift.

Særlige udvalg af midlertidig karakter med vederlæggelse

Der er i regionerne mulighed for at nedsætte særlige udvalg af midlertidig karakter, hvor politikerne kan oppebære vederlag i op til ét år. Dette ændrer dog ikke noget i relation til adgangen til at etablere stående udvalg. Udvalgenes opgaver skal være tidsbegrænsede i deres karakter og adskille sig fra regionernes løbende opgavevaretagelse. Et nyt udvalg kan i det væsentligste ikke lave det samme, som et andet udvalg har gjort før. De midlertidige udvalg kan rådgive forretningsudvalget og regionsrådet, men kun forretningsudvalget kan indstille til regionsrådet.

Regionernes politiske organisering og udvalgsstruktur i 2009 fremgår af bilag 1-5. Antallet af udvalg varierer regionerne imellem:

Region	Antal midlertidige udvalg med vederlæggelse i 2009
Region Hovedstaden	4 underudvalg
Region Sjælland	7 fora
Region Syddanmark	7 særlige udvalg
Region Midtjylland	11 særlige politiske udvalg
Region Nordjylland	9 rådgivende udvalg

Antallet af udvalg kan også variere over året, da nogle kan være nedsat med mindre end et års varighed af hensyn til den konkrete opgave.

Arbejdsform og afrapportering i udvalgene

I alle regioner er der ved hvert udvalgs nedsættelse blevet vedtaget et kommissorium i regionsrådet, der danner baggrund for udvalgets arbejde. Udvalgene holder typisk fire til seks møder om året, men undtagelse af i Region Syddanmark og i Region Hovedstanden, hvor der som hovedregel holdes månedlige møder i udvalgene.

I udvalgene afholdes tematiske møder og besigtigelser af institutioner, men også møder, hvor der forberedes sager til forretningsudvalget. Eksempelvis afgiver foraene i Region Sjælland i vidt omfang anbefalinger til forret-

ningsudvalget i sager, som afgøres af forretningsudvalget og regionsrådet. Forretningsudvalget vælger også i nogle tilfælde at bede et forum om at udtale sig i en specifik sag, inden den forelægges forretningsudvalget.

I alle regioner sker udvalgenes afrapportering til regionsrådene i de fleste tilfælde i form af et skriftligt produkt. Afrapporteringen vedtages typisk af regionsrådet med en indstilling om, ”at afrapporteringen indgår i rådets videre arbejde med dette emne”. Denne formulering er valgt for at understrege, at underudvalgene ikke kan indstille – og der stadig vil være et råderum for rådets beslutninger.

Der eksperimenteres flere steder med andre former for afrapportering. I Region Hovedstaden har afrapporteringen i nogle tilfælde været tilrettelagt som et offentligt møde uden for regionsrådet regi, hvor udvalget har siddet i panel til besvarelse og uddybning af udvalgsformandens afrapportering. Det har bl.a. resulteret i, at mange fagfolk samt kritiske og interesserede borgere har deltaget i møderne. I Region Nordjylland har udvalgene arrangeret temamøder.

Ifølge regionsloven er der mulighed for, at ikke-medlemmer af regionsrådet kan sidde i de midlertidige udvalg. Denne mulighed har ingen af regionerne benyttet hidtil.

Det gælder for alle regioner, at medlemmerne af udvalgene ofte ønsker at blive inddraget så tidligt som muligt i processen, så de er klædt på til diskussionerne i de politiske grupper og så udvalgets betragtninger kan indgå i det videre arbejde.

Politikerne oplever, at arbejdet i udvalgene giver mulighed for at få tid til de drøftelser, som der ikke er plads/ tid til i regionsråd og forretningsudvalg. Møderne i udvalgene giver en dybere faglig indsigt og sammenhæng i det politiske arbejde – også ift. de efterfølgende drøftelser i de politiske grupper.

Vederlagsreglernes krav til længden af udvalgenes funktionsperiode opleves generelt som en væsentlig begrænsning i forhold til udvalgenes arbejde. En række opgaver, som et udvalg med stor fordel kan gøre det politiske forarbejde i, strækker sig over flere år. Det gælder særligt udarbejdelse af strategier og planer på mange områder – f.eks. sygehusplan, kræftpakker, psykiatriplan, rammeaftaler på det sociale område og den regionale udviklingsstrategi. Et udvalg har sjældent nået at afslutte arbejdet med en strate-

gi eller en plan inden for sin nedsættelsesperiode på ét år. Det er dels uhensigtsmæssigt for processen, dels utilfredsstillende for medlemmerne.

Side 5

Fraværet af indstillingsret til forretningsudvalg og regionsråd opleves på den anden side generelt ikke som et problem.

I samarbejdet med kommunerne oplever nogle politikere, at regionale og kommunale politikere ikke kan snakke sammen på samme niveau, fordi de kommunale politikere har mulighed for at sætte konkrete projekter i gang i regi af deres fagudvalg, mens de regionale politikere er bundet af, at lignende beslutninger alene træffes i forretningsudvalget og regionsrådet. Dette gælder særligt på socialområdet.

Ikke-vederlagte udvalg

I næste alle regioner er der foruden de vederlagte særlige udvalg nedsat forskellige ikke-vederlagsgivende udvalg. Hensigten har været at varetage de opgaver, som de særlige udvalg med vederlæggelse på grund af deres begrænsninger i tid og emne ikke kan varetage.

Eksempelvis varetages det gentagne arbejde med at indgå sundhedsaftaler med kommunerne af et ikke-vederlagt udvalg i Region Syddanmark. Erfaringen er, at det er meget hensigtsmæssigt, at dialogen med kommunerne er politisk forankret i et rådgivende udvalg. Selvom der er tale om en tidsmæssigt afgrænset opgave er der ikke mulighed for at give vederlag for dette arbejde efter første år, idet processen er årligt tilbagevendende.

Herud over varetager ikke-vederlagte udvalg i regionerne opgaver som behandling af ansøgninger til kultur- og uddannelsespuljer, indgåelse af aftaler på det sociale område samt følger implementeringen af hospitals- og psykiatriplaner.

Paneler for repræsentanter i bestyrelser mv.

I næsten alle regioner er der oprettet paneler af regionsrådsmedlemmer og øvrige udpegede af regionsrådet, som repræsenterer regionen i diverse bestyrelse og udvalg. Formålet med panelerne er, at de skal være platforme for koordination og erfaringsudveksling, hvor medlemmerne sammen kan hente viden og få inspiration til de hverv, der er udpeget til at varetage. Panelerne er ikke vederlagte.

Der har været tilfredshed med panelmøderne, som har givet sammenhæng i det politiske arbejde. Der har imidlertid nogle steder været knap så gode erfaringer med fremmøde.

Side 6

BILAG 6

Forslag til overordnet beskrivelse
af den fremtidige politiske organisering
i Region Midtjylland

Femte udkast

Dato 02.10.2009

Bob Nielsen

Tel. +45 8728 5310

Bob.nielsen@stab.rm.dk

Forslag til overordnet beskrivelse af den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland

Side 1

Indledning

Forslaget til fremtidig politisk organisering skal implementeres med virkning fra 1. januar 2010, det vil sige i forbindelse med, at det nye regionsråd tiltræder.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at styrke kontinuiteten af det politisk arbejde på regionens hovedopgaver og derved kvalificere den politiske proces frem mod beslutninger. Samtidig vil det give regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få et indgående kendskab til de opgaveområder, de har en særlig interesse for.

Forslaget skal ses som et forslag til, hvordan en ny politisk organisering kan afhjælpe en række af de uhensigtsmæssigheder, som den nuværende politiske organisering har vist sig at indebære.

Uhensigtsmæssigheder i den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland

Den første valgperiode har identificeret nogle uhensigtsmæssigheder ved den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland.

Fraværet af stående udvalg har medført, at der mangler kontinuitet i det forberedende politiske arbejde, når de de midlertidige udvalg som udgangspunkt har været begrænset til en funktionsperiode på maksimalt et år. Det har betydet, at der ikke har været mulighed for at følge et opgaveområde løbende gennem hele valgperioden.

Den manglende kontinuitet er desuden et problem i forhold til regionsrådsmedlemmernes muligheder for at opbygge et grundigt kendskab til et opgaveområde.

Den nuværende organisering betyder, at der som hovedregel ikke sker en politisk kvalificering af sagerne i et udvalg, men at de politiske sager starter direkte i Forretningsudvalget. Det skyldes, at de til en hver tid midlertidige udvalg kun har dækket en lille del af regionens opgaver, og at de ikke har haft til formål at følge driftsmæssige spørgsmål.

Som konsekvens heraf varetager Forretningsudvalget pt. en dobbeltrolle, hvor udvalget både skal kvalificere sager og foretage den endelige indstilling til Regionsrådet. Herudover skal Forretningsudvalget tage stilling til en lang række driftsnære orienteringssager. Det betyder samlet set, at Forretningsudvalgets arbejdsbyrde er meget stor.

Delegerings- og kompetencefordelingsregler

Den nuværende opgavefordeling mellem administrationen og det politiske niveau og mellem Regionsrådet og Forretningsudvalget beholdes som udgangspunkt uændret. Der kan dog vise sig behov for mindre konkrete justeringer.

Det betyder, at den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender varetages af Forretningsudvalget jf. styrelsesvedtægten. Forretningsudvalget varetager således de opgaver, der tidligere var tillagt Økonomiudvalget og de øvrige stående udvalg i de tidligere amter. Det er endvidere i styrelsesvedtægten, at Regionsrådet fastsætter antallet af medlemmer i Forretningsudvalget.

Regionsrådet varetager de opgaver, der ifølge loven skal varetages i Regionsrådet samt principielle beslutninger eller beslutninger af væsentlig betydning for udviklingen/organiseringen af regionen.

Regionsrådsformanden og administrationen er ansvarlig for den daglige drift af regionen.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget har i dag 19 medlemmer. Ifølge lov om regioner skal Forretningsudvalget have mindst 11 og højst 19 medlemmer. Forretningsudvalget har altså pt. det maksimale antal medlemmer.

Det betyder, at næsten halvdelen af Regionsrådets medlemmer har sæde i Forretningsudvalget.

Det foreslås, at Forretningsudvalget fremover i højere grad skal varetage rollen som et stående udvalg. Forretningsudvalget skal således i højere grad være sagsforberedende og afklarende i forhold til Regionsrådet. Samtidig skal flere driftsnære sager stoppe i Forretningsudvalget.

I den sammenhæng kan det være relevant at vurdere størrelsen af Forretningsudvalget. Forretningsudvalgets størrelse kan være en måde til at understøtte forskellige formål, der over tid kan vurderes forskelligt.

Et stort Forretningsudvalg kan give plads til, at alle eller næste alle partier i Regionsrådet kan være repræsenteret i udvalget. Et Forretningsudvalg med en sådan bred repræsentation af partier kan være en fordel i en opstartsfase, som den regionen har været igennem, hvor der har været behov for at skabe en fælles platform for regionen.

Region Midtjylland har nu bevæget sig mere i retning af en implementerings- og driftsfase, og på den baggrund kan der argumenteres for, at der nu er behov for et mindre og mere operationelt Forretningsudvalg.

Det skal i den sammenhæng nævnes, at et mindre Forretningsudvalg ikke i sig selv behøver at betyde, at de "små" partier ikke kan være repræsenteret i udvalget, da det vil være op til de enkelte valggrupper at fordele pladserne i Forretningsudvalget.

Den endelige størrelse af Forretningsudvalget vil blive fastlagt i forbindelse med konstitueringsaftalen.

Rådgivende udvalg

Det foreslås, at der pr. 1. januar 2010 nedsættes et mindre antal rådgivende udvalg, der skal fungere i længere tid end et år inden for et emneorienteret område. Der udarbejdes således et kommissorium for de enkelte rådgivende udvalg.

De rådgivende udvalg skal således i fællesskab dække regionens hovedopgaveområder undtagen de områder, der ifølge styrelsesloven er henlagt til et økonomiudvalg. Disse opgaver vil skulle varetages af Forretningsudvalget, der jo er regionens udvidede "økonomiudvalg".

De rådgivende udvalg skal følge udviklingen inden for deres opgaveområder.

Da der ikke kan tillægges egentlig beslutningskompetence til de rådgivende udvalg, vil udvalgene formelt ikke kunne beslutte sager eller indstille sager direkte til Forretningsudvalget. Når sagerne går videre til Forretningsudvalget fra de rådgivende udvalg, vil det således være direktionen, der indstiller sagerne, men det vil være med en udtalelse fra det pågældende rådgivende udvalg.

Som eksempel på hvordan de rådgivende udvalg kan organiseres kan man forestille sig fire rådgivende udvalg, der nedsættes med følgende opgaveområder:

1. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen på hospitalsområdet inkl. præhospitalsområdet (7 medlemmer),
2. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen på det primære sundhedsområde, samarbejdet med kommunerne mv. (7 medlemmer),
3. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen i psykiatrien og på det sociale område (7 medlemmer), og

4. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen på regionale udviklingsområde (7 medlemmer).

Det er desuden tanken, at en række af de orienteringssager, der i dag behandles i Forretningsudvalget og eventuelt videre i Regionsrådet, fremover vil stoppe i de rådgivende udvalg.

Samtidig vil den politiske drøftelse, der er sket i de rådgivende udvalg, betyde, at det vil være lettere at afgøre flere driftsnære sager i Forretningsudvalget, da sagerne har været drøftet i flere politiske foraer.

Midlertidige udvalg

Mens de rådgivende udvalg er tiltænkt en rolle i forhold til at følge udviklingen på de forskellige områder, vil der fortsat være behov for at nedsætte midlertidige udvalg, som de kendes i dag, til at behandle konkrete politiske emner og supplere arbejdet i de rådgivende udvalg.

Nedsættelsen af udvalgene foreslås at ske årligt i forbindelse med budgetdrøftelserne, således at udvalgene kan træde i kraft ved årsskiftet. Derudover kan der dog også nedsættes yderligere midlertidige udvalg i løbet af året, hvis der dukker relevante emner op.

De rådgivende udvalg og de midlertidige udvalg nedsættes af Regionsrådet.

Der vedlægges en grafisk illustration af forslaget til fremtidig politisk organisering.

Politikerpaneler

Med etableringen af faste rådgivende udvalg vil behovet for politikerpaneler blive mindre. Det vil derfor som udgangspunkt være mest hensigtsmæssigt, at den koordinerende og videnopsamlings- og videndelfunction, som politikerpanelerne hidtil har haft, flyttes ind i de rådgivende udvalg.

Man kan f.eks. forestille sig, at det rådgivende udvalg holder møde med de udpegede repræsentanter i diverse bestyrelse, hvor det er relevant.

Det betyder, at der ikke som udgangspunkt oprettes politikerpaneler i Region Midtjylland med mindre, der viser sig et konkret behov, der ikke kan dækkes af de rådgivende udvalg.

Temamøder og besigtigelsesture

Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture spiller en vigtig rolle i forhold til Regionsrådets funktion. Temamøderne og besigtigelsesturene giver således regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få en indsigt i de forskellige opgaveområder, som regionen varetager, samtidig med at det giver mulighed for at Regionsrådet kan møde repræsentanter for administrationen

og driftssystemet ligesåvel som eksterne eksperter. Denne direkte dialog mellem Regionsrådet og driftssystemet/eksperter vurderes af Regionsrådet som meget gavnligt.

Temamøderne giver samtidig mulighed for indledende drøftelser af større politiske sager.

De offentlige temamøder og høringer vurderes også som et meget positivt tiltag, der skal bibeholdes fremadrettet. De offentlige temamøder tjener de bl.a. til at give offentligheden et indblik i Regionsrådets funktion og opgaver samtidig med, at offentligheden kan give sin mening til kende.

På den baggrund vil temamøderne (både de lukkede og de åbne) og besigtigelsesturene blive videreført i den næste valgperiode – også set i lyset af, at der tiltræder et nyt Regionsråd, som skal opbygge sin egen viden om regionen og dens opgaver.

Konkret vil der nok være behov for at optrappe antallet af temamøder og besigtigelsesture en smule i 2010 i forhold til 2009, da introduktionen af det nye regionsråd må forventes at kræve en særlig indsats i specielt første halvdel af 2010.

BILAG 7

Nedsættelse af midlertidige politiske udvalg i 2010

NOTAT

Nedsættelse af midlertidige politiske udvalg i 2010

Administrationen har på baggrund af drøftelser i det af Regionsrådet nedsatte udvalg vedrørende evaluering af den politiske organisering udarbejdet dette baggrundsnotat til brug for de politiske drøftelser om nedsættelse af midlertidige politiske udvalg i 2010. Notatet tager udgangspunkt i udvalgets overvejelser om den overordnede fremtidige politiske organisering i regionen.

Dato 04.11.2009

Hans Chr. Theut

Tel. 8728 5317

hans.theut@stab.rm.dk

Sagsnr. 0-2-3-09

Side 1

Baggrund: Overvejelser i udvalget vedr. den politiske organisering

Regionsrådet har som nævnt nedsat et politisk udvalg, der skal evaluere den politiske organisering i regionen, herunder de midlertidige udvalgs funktion og virkemåde. Evalueringen skal danne grundlag for Regionsrådets samlede drøftelse af den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland.

Udvalget har overvejet, hvorledes man kan tilrettelægge den politiske organisering på en måde, der kan styrke kontinuiteten af det politiske arbejde på regionens hovedopgaveområder og derved kvalificere den politiske proces frem mod de beslutninger, der skal træffes i Regionsrådet. Samtidig skal organiseringen gerne give mulighed for, at regionsrådets medlemmer kan oparbejde et mere indgående kendskab til de specifikke opgaveområder, de har en særlig interesse i at beskæftige sig med, end det hidtil har været muligt.

Rådgivende udvalg

På baggrund af ovenstående overvejelser har udvalget drøftet at anbefale Regionsrådet at nedsætte et mindre antal rådgivende udvalg pr. 1. januar 2010, der som udgangspunkt forudsættes at skulle fungere i en længere periode i den kommende valgperiode.

Disse rådgivende udvalg tænkes etableret således, at udvalgenes virksomhed tilsammen vil kunne dække regionens hovedopgaveområder med undtagelse af de områder, der ifølge styrelsesloven er henlagt til et økonomiudvalg. Disse opgaver forudsættes at skulle va-

retages af forretningsudvalget.

De nævnte rådgivende udvalg vil i givet fald overordnet få til opgave at følge udviklingen inden for deres opgaveområder.

Konkret har udvalget drøftet at anbefale Regionsrådet at nedsætte fire rådgivende udvalg med følgende opgaveområder:

1. Et rådgivende udvalg, der skal følge hospitalsområdet inkl. præhospitalsområdet (7 medlemmer).
2. Et rådgivende udvalg, der skal følge det primære sundhedsområde, samarbejdet med kommunerne mv. (7 medlemmer).
3. Et rådgivende udvalg, der skal følge psykiatrien og det sociale område (7 medlemmer).
4. Et rådgivende udvalg, der skal følge området for regional udvikling (7 medlemmer).

Det er videre tanken bag nedsættelsen af sådanne udvalg, at en række orienteringssager, der i det nuværende regionsråds funktionsperiode er blevet behandlet i Forretningsudvalget og eventuelt videre i Regionsrådet, fremover vil kunne stoppe i de nævnte rådgivende udvalg.

Samtidig vil den politiske drøftelse, der er sket i de rådgivende udvalg, betyde, at det i den kommende valgperiode vil være mere nærliggende at afgøre flere driftsnære sager i Forretningsudvalget, idet drøftelsen i udvalgene skaber mulighed for drøftelse i flere politiske fora, inden sagerne afgøres.

Midlertidige politiske udvalg i 2010

Udvalget har vurderet, at der formentlig fortsat vil være behov for at nedsætte midlertidige politiske udvalg, som de kendes i dag, til at behandle konkrete politiske emner og supplere arbejdet i ovennævnte rådgivende udvalg.

Nedsættelsen af udvalgene vil f.eks. kunne ske årligt i forbindelse med regionsrådets budgetdrøftelser, således at udvalgene kan træde i kraft ved det kommende årsskifte. Derudover bør der dog også være mulighed for, at Regionsrådet kan nedsætte yderligere udvalg i løbet af året, hvis der opstår behov herfor.

Såfremt førnævnte rådgivende udvalg med mere brede funktionsområder etableres, vil der kunne være behov for yderligere at nedsætte et mindre antal udvalg, der primært vil skulle varetage mere tværgående funktioner, der ikke naturligt vil høre hjemme i ét af de rådgivende udvalg. Udvalgene vil derved kunne være med til at binde regionsrådets ansvarsområder sammen.

Sammenholdt med antallet af politiske udvalg i 2009, hvor der har været nedsat i alt 11 udvalg, forventes behovet for at nedsætte politiske udvalg at blive mindre i 2010, idet det for det første vil være væsentligt at undgå overlapning med hensyn til de sagsområder, udvalgene skal beskæftige sig med. For det andet vil det fortsat være væsentligt, at såvel de nævnte rådgivende udvalg som andre udvalg, der nedsættes af Regionsrådet, opgavemæssigt har en "vis tyngde" politisk og indholdsmæssigt, som gør, at deltagelse i udvalgene opleves som meningsfuldt.

Endelig er der i indeværende valgperiode indhøstet en række erfaringer og gennemført en række konkrete udredningsarbejder, bl.a. i kraft af arbejdet i udvalgene, som det kommende Regionsråd naturligt vil bygge videre på. Dette tilsiger, at behovet for udvalg med afgrænsede/specialiserede opgaver, formentlig vil blive reduceret fremover, og at udvalgenes sagsområder ofte vil være bredere, end det har været tilfældet for nogle af de hidtidige udvalgs vedkommende.

Administrationen vurderer, at der ud over de nævnte fire særlige rådgivende udvalg maksimalt bør være yderligere tre udvalg med overlappende funktionsperiode, således at der på et givet tidspunkt maksimalt vil være syv politiske udvalg.

Foreløbige emner til midlertidige politiske udvalg

På baggrund af foranstående overvejelser anføres i det følgende – som inspirationskatalog - en kort oversigt over emner til mulige udvalg, som administrationen vurderer, det vil kunne være relevant at nedsætte i 2010 eller senere:

Forskning, teknologi og innovation i sundhedsvæsenet:

Udvalget vil kunne have til opgave at kortlægge og drøfte eksisterende og nye metoder til udvikling af sundhedsvæsenet med udgangspunkt i såvel ny viden/forskning/teknologi som eksisterende viden om f.eks. best practice. Udvalgets arbejde kan f.eks. munde ud i fremlæggelsen af en strategi for anvendelse af forskning, teknologi og innovation i udviklingen af regionens sundhedsvæsen samt relationerne til samarbejdspartnere, særligt kommuner og almen praksis. Det forudsættes i den forbindelse, at udvalget inddrager erfaringer fra området regional udvikling, herunder innovation og erhvervsudvikling. Funktionsperiode: 1½ - 2 år.

Samarbejde mellem psykiatri og somatik:

Det foreslås i sundhedsplanen, at der udarbejdes en strategi for integrering af det psykiatriske og somatiske sundhedsvæsen med henblik på at organisere indsatsen således, at der tages hensyn til patienter med både somatiske og psykiatriske lidelser. Det foreslås ligeledes, at der udarbejdes en strategi for styrkelse af personalets kompetencer til håndtering af hhv. somatiske og psykiatriske lidelser. Disse kunne være opgaver for et midlertidigt politisk udvalg. Funktionsperiode ca. 1 år.

Sammenhængende patientforløb:

Et udvalg vil kunne få til opgave at fremlægge en strategi og samlet model for udviklingen af mere sammenhængende patientforløb, evt. med fokus på kronikerområdet. Dette med henblik på at fremme og understøtte samarbejdet mellem region, kommuner og almen praksis. Funktionsperiode ca. 1½ år.

Monitorering af den sundhedsmæssige effekt, behandlingsresultater og patientoplevelset kvalitet i sundhedsvæsenet:

Danske Regioner har som strategisk mål, at politikerne i regionsrådene skal være "bedre klædt på" til at kunne spille en overordnet rolle vedr. behandlingskvalitet og patientsikkerhed. Udvalget vil, i samspil med Danske Regioner og de øvrige regioner, skulle udarbejde en betænkning om området. Funktionsperiode ca. 1 år.

It-understøttelse af væsentlige nøgleprocesser på sundhedsområdet:

Et udvalg vil kunne få til opgave at udarbejde en betænkning om it-understøttelse af f.eks. aktivitetsstyring, kompetencestyring og kvalitetsstyring med fokus på patienten, idet arbejdet forudsættes koordineret med udviklingen af en elektronisk patientjournal. Funktionsperiode ca. 1 år.

Kommissorier og forretningsorden

I det udarbejdede udkast til en ny styrelsesvedtægt for Region Midtjylland, er det anført, at Regionsrådet beslutter sammensætningen af de midlertidige udvalg. I forbindelse med nedsættelsen af et udvalg vedtager Regionsrådet endvidere et kommissorium for udvalgets virksomhed og udpeger samtidig en formand og næstformand for udvalget.

Valg af medlemmer til udvalgene foretages ved forholdstalsvalg for hvert udvalg for sig. Forholdstalsvalgsmåden kan dog fraviges, hvis der i Regionsrådet er enighed om en anden valg-måde.

Regionsrådet vil desuden få forelagt forslag til en standardforretningsorden for udvalgenes virksomhed.

Vederlag (honorering)

Efter de bestemmelser, der forventes at være gældende i 2010, vil der kunne ydes vederlag i op til to år for medlemskab af udvalg, der er nedsat for at varetage bestemte opgaver af midlertidig karakter. Ydelse af udvalgsvederlag forudsætter således, at der i udvalgenes kommissorier beskrives, hvilke bestemte opgaver, udvalgene skal varetage samt i hvilken periode – i op til to år – udvalgene skal fungere.

Ovenstående betyder, at såfremt det besluttet at nedsætte og yde vederlag for medlemskab af førnævnte fire særlige rådgivende udvalg, vil disse udvalgs kommissorier skulle revideres mindst én gang i valgperioden.

BILAG 8

Opsamling på evaluering
af tilbudsordning
til regionsrådsmedlemmer

Opsamling på evaluering af tilbudsordning til regionsrådsmedlemmer

Regionsrådsmedlemmerne er blevet bedt om at udfylde nedenstående skema med henblik på revidering af de nuværende tilbud.

19 medlemmer har besvaret forespørgslen.

Tilbud	Antal der i dag modtager	Antal, der mener, at det også fremover vil være en god idé at tilbyde dette
Bærbar PC	19	17
Multifunktions printer	15	18
Netopkobling	15	15
Mobiltelefon	9	11
PDA	11	13
Navigationssystem til bil (GPS)	16	16
Abonnement på 2 aviser <i>Omfatter både landsdækkende aviser og lokalaviser</i>	19	18
Abonnement på tidsskrifter (inkl. webbaserede)	Antal der i dag modtager	Antal, der mener, at det også fremover vil være en god idé at tilbyde dette
Altinget (web)	11	11
Danske Kommuner	4	7
Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen	6	11
Dagens Medicin	16	16

Andre ønsker til tilbud, herunder forslag til nye tilbud
• En lille bærbar pc så man er fri for at bære så meget. • Tilbud på mere end to aviser – gerne i webudgave for aviser udover to. Man kan ikke få tilnærmelsesvis fuld dækning af hele regionen via to aviser. • Sekretær/sagsbehandlerhjælp. • Én avis er nok. • Alternativt til PDA en mini Note med indbygget 3g+ modem • Også opdaterings-abonnement på GPS ønskes • Jeg er godt tilfreds med de muligheder vi har. • ADSL: For langsom! Bedre netopkobling ønskes! • Et par aviser mere kunne jeg godt bruge. • Printer må gerne kunne fungere hurtigere end den gamle • GPS: modellen skal kunne opdateres • telefongodtgørelse i stedet for mobil og PDA • Jeg synes, at jeg får en fin service og hjælp til hvad jeg har brug for i dag.

BILAG 9

Skatteregler vedrørende ydelser for regionsrådsmedlemmer

Skatteregler vedrørende ydelser for regionsrådsmedlemmer

Dato 18.07.09

Kristina Tranders

Tel. +45 8728 5316

Kristina.Tranders@stab.rm.dk

Side 1

Skattepligtige goder

Efter det gældende Vederlagsregulativ har regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få følgende goder stillet til rådighed:

§12	PC, printer og netopkobling (bredbånd)
§13	Telefon, herunder oprettelse og abonnement
§14	Navigationssystem til bilen (GPS)
§15	Avisabonnement og tidsskrifter (max. to aviser + relevante tidsskrifter)
§16	Forsikring (der tegnes ansvarsforsikring, arbejdsskadeforsikring, kollektiv ulykkes forsikring, rejseforsikring og bestyrelsesansvarsforsikring for rådets medlemmer)
§17	Øvrige udgifter (<i>kan dækkes efter konkret beslutning</i>)

Ifølge skattelovgivningen er tillæg til lønindkomst, i form af 'naturalier' eller personalegoder, også omfattet af skattepligten, og skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette gælder også for politikere.

Det betyder, at de goder, som politikerne kan få jf. reglerne i Vederlagsregulativet, er omfattet af de gældende skatteregler vedr. personlig indkomst.

Hvilke goder beskattes?

Udgangspunktet er, at goder, der ydes som led i en arbejdsaftale, beskattes. Politiske hverv er sidestillet med arbejdsaftaler.

Hvis der er tale om et arbejdsredskab, der er stillet til rådighed, beskattes det, hvis det også er til rådighed for privat brug.

Man skal være opmærksom på, at et gode ud fra en skattemæssig betragtning også kan være et sparet privatforbrug. Det betyder, at

hvis man har betalt avis fra arbejdsgiver, og dermed sparer på sit private avisabonnement, så er det skattepligtigt.

Bagatelgrænse

Der er dog en bagatelgrænse for goder, der beskattes. Den samlede værdi af goderne skal overstige 5.500 kr. om året (2009-niveau), før de beskattes.

Det er kun goder, der hovedsagelig er stillet til rådighed til brug for arbejdet, der indgår i dette grundbeløb. Et eksempel på et gode, der ofte vil være omfattet af bagatelgrænse-reglen, er fri avis, der stilles til rådighed til brug for arbejdet.

Man skal være opmærksom på, at hvis den samlede værdi af goder overstiger 5.500 kr., beskattes man af den fulde værdi af goderne. Det er regionsrådsmedlemmets egen opgave at holde øje med, om goderne er omfattet af bagatelgrænsen, og om man modtager goder, der tilsammen overstiger bagatelgrænsen.

Visse goder indgår dog ikke i opgørelsen af den skattefri bagatelgrænse, f.eks. fri telefon og netopkobling. Fra 1. januar 2010 indføres der således en ny multimedieskat, der betyder, at fri telefon, pc og internetopkobling beskattes samlet.

De specifikke skatteregler for de enkelte goder, der stilles til rådighed for regionsrådsmedlemmer, gennemgås nedenfor.

Multimedieskat: PC (m. printer), netopkobling og telefon

Fra 1. januar 2010 træder den ny multimedieskat i kraft. Denne beskatning gælder telefon, pc m. standardudstyr samt internetopkobling, som arbejdstagere får stillet til rådighed som led i ansættelsesforhold eller som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt. Dette gælder også valgte politikere.

Fra og med 1. januar 2010 vil man blive beskattet samlet af fri telefon, pc og internetforbindelse således, at man skal beskattes af 3.000 kr. pr. år, hvis man får stillet én, to eller alle tre goder til rådighed også for privat brug.

En PDA betragtes i denne forbindelse som en telefon, da det er dens hovedfunktion, og den er dermed omfattet af beskatningen.

Det betyder, at såfremt et medlem vælger at modtage **enten** pc, **eller** internetopkobling, **eller** telefon/ PDA, så skal der svares multimedieskat. Og uanset om man modtager en eller flere af disse goder er skatteværdien sat til 3.000 kr.

Multimediebeskatningen gælder uanset, om der er adgang til arbejdsgivers netværk eller ej, når man har fået en internetforbindelse stillet til rådighed af sin arbejdsgiver derhjemme.

Der gøres opmærksom på, at såfremt man har en aftale om månedligt telefonskud til dækning af telefonudgifter, så er telefonskuddet ikke omfattet af multimediebeskatningen, men beskattes fortsat som lønindkomst fra arbejdsgiveren.

Refundering af udgifter ved rent erhvervsmæssigt brug af egen telefon, eller det, at der stilles en telefon til rådighed, der alene bruges erhvervsmæssigt, fører ikke til multimediebeskatning, idet der i så fald ikke er tale om privat forbrug.

Endelig skal der gøres opmærksom på, at multimediebeskatningen er personlig – det vil sige, at flere personer i samme husstand blive multimediebeskattet, hvis de hver især har ét af de omfattede goder stillet til rådighed fra sin arbejdsgiver.

Man skal selv være opmærksom på at ændre sin forskudsopgørelse.

Navigationssystem til bilen

Har regionsrådsmedlemmet fået stillet et navigationssystem (GPS) til rådighed til brug i medlemmets egen bil, skelnes der mellem erhvervsmæssig og privat brug af systemet.

Hvis navigationssystemet kun bruges i erhvervsmæssig sammenhæng (f.eks. transport mellem mødesteder) beskattes systemet ikke.

Hvis navigationssystemet derimod er installeret permanent i medlemmets egen bil, vil det skattemæssigt blive antaget, at det også i et vist omfang benyttes ved privat kørsel, og så skal systemet beskattes.

Som nævnt ovenfor under afsnittet om bagatelgrænsen, indgår goder, der i overvejende grad er stillet til rådighed for medlemmerne af hensyn til arbejdets udførelse, i opgørelsen af den skattefri bagatelgrænse. Da navigationssystemer stilles til rådighed for medlemmerne af hensyn til udførelsen af deres hverv, er værdien af navigationssystemer derfor efter administrationens opfattelse omfattet af bagatelgrænsen.

Avis og tidsskrifter

Som udgangspunkt beskattes arbejdsgiverbetalt avis, hvis den erstatter husstandens almindelige avis, det vil sige, når den er til rådighed for privat brug også.

Men en arbejdsgiverbetalt avis, der betales af hensyn til den ansattes arbejde, kan medtages i opgørelsen af den skattefri bagatelgrænse.

For så vidt angår tidsskrifter, der stilles til rådighed for medlemmerne af hensyn til deres arbejde, gælder tilsvarende, at de som udgangspunkt beskattes, hvis de også bruges privat. I så fald indgår de også i opgørelsen over den skattefri bagatelgrænse.

Er tidsskrifterne derimod kun arbejdsredskaber, der ikke er til rådighed for privat brug/ erstatter et privat forbrug, beskattes de ikke.

Det er administrationens vurdering, at de tidsskrifter, der i dag abonneres på, alle må anses for arbejdsredskaber, og derfor ikke skattepligtige.

Forsikring

Forsikringer, der alene dækker i arbejdstiden, beskattes ikke. Dækker en forsikring derimod den ansatte både i arbejdstiden og fritiden skal der ske en forholdsmæssig beskatning, såfremt forsikringssummen overstiger 500.000 kr.

Det er administrationens vurdering, at de forsikringer, regionen i dag tilbyder medlemmerne, alle er arbejdstidsforsikringer og derfor ikke er skattepligtige.

Personalegoder fra andre arbejdsgivere

Regionsrådsmedlemmerne skal være opmærksomme på, at den samlede opgørelse over skattepligtige formuegoder, der indgår i bagatelgrænsen, er baseret på alle de personalegoder det enkelte medlem modtager, uanset om de kommer fra samme arbejdsgiver eller fra flere forskellige arbejdsgivere.

Det vil sige, at såfremt personalegoder fra Region Midtjylland kan holdes indenfor grænsen på de 5.500 kr., er det ikke dermed sikkert, at der ikke kan blive tale om beskatning. Det vil afhænge af, om der dertil kommer yderligere personalegoder fra andre arbejdsgivere, så det samlede beløb overstiger de 5.500 kr.

Fortolkning af skatteregler

Ovenstående er en sammenfatning af administrationens forståelse af de gældende skatteregler på området.

Der skal samtidig gøres opmærksom på, at det er SKAT, der har kompetencen til at fortolke reglerne på området.

BILAG 10

Beskrivelse af den administrative bistand til regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland

Det midlertidige udvalg om evaluering af den politiske struktur

Beskrivelse af den administrative bistand til regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland.

Regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland kan i dag rekvirere bistand i administrationen på en lang række områder, når det drejer sig om at understøtte deres funktion som regionsrådsmedlemmer.

Nedenfor er kort redegjort for regionsrådsmedlemmernes muligheder for at få bistand fra administrationen.

Praktisk bistand

Regionsrådsmedlemmerne får hjælp til tilmelding til møder og konferencer, bestilling af kurser, transport og overnatning i Regionssekretariatet.

Regionsrådssekretariatet bistår desuden regionsrådsmedlemmerne og partierne med mødebooking og bestilling af mødeforplejning i forbindelse med gruppemøder og andre møder.

Regionsrådsmedlemmerne kan desuden få praktisk bistand fra Regionssekretariatet og/eller andre dele af administrationen, når det drejer sig om praktiske forhold i forbindelse med midlertidige udvalg, politikerpaneler og varetagelsen af regionale hverv efter udpegning fra Regionsrådet.

For så vidt angår formanden og de to næstformænd er der tilknyttet en fast sekretær til disse. De øvrige regionsrådsmedlemmer vil kunne rekvirere den praktiske hjælp ved at henvende sig til administrationen.

Regionsrådsmedlemmerne får endvidere praktisk hjælp til brug af it, herunder introduktion/undervisning i de programmer, der anvendes i regionen.

Faglig bistand

Regionsrådsmedlemmerne kan rekvirere faglig bistand fra administrationen på en række områder.

Det gælder i forhold til hjælp til udarbejdelse af oplæg, powerpoint-præsentationer, taler og lignende, når det er i forbindelse med, at det pågældende regionsrådsmedlem skal varetage et regionalt hverv.

Regionsrådsmedlemmerne kan få sparring i administrationen i forhold til varetagelsen af bestyrelsesposter mv., som de er udpeget til af Regionsrådet. Hertil kommer, at der er etableret et antal politikerpaneler, som direkte har til formål at understøtte regionsrådsmedlemmernes varetagelse af bestyrelsesposter og lignende.

Regionsrådsmedlemmerne har adgang til at stille spørgsmål til administrationen.

Regionsrådsmedlemmerne kan rekvirere den faglige bistand ved at henvende sig til administrationen.

Bistand til politisk arbejde

Region Midtjylland kan ikke ifølge gældende lovgivning give bistand i forbindelse med regionsrådsmedlemmernes politiske arbejde.

Fælles bistand

Ved siden af den bistand, som det enkelte regionsrådsmedlem kan få i administrationen, er der en række konkrete initiativer, der er rettet mod at understøtte regionsrådsmedlemmernes arbejde på det praktiske plan mere generelt.

Det drejer sig f.eks. om "Presseklip", hvor regionsrådsmedlemmerne kan holde sig orienteret om de regionale avisers artikler vedrørende Region Midtjylland.

Det drejer sig f.eks. også om etableringen af et elektronisk møde- og afregningssystem, der skal lette regionsrådsmedlemmernes arbejde med at føre møde- og kørselsregnskab og om opbygningen af et politikerintranet, der på sigt skal fungere som et praktisk opslagsværk for regionsrådsmedlemmerne.

